

MOJE MIEJSCE

ISSN 2081-3864

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

NR 42

GRUDZIEŃ 2022

Etap powiatowy Bitwy Regionów w Gołębiu

str. 48

ZAWSZE AKTUALNE INFORMACJE

www.pulawy.powiat.pl

POLUB NAS W SERWISACH

Powiat Puławski • Starosta Puławski Danuta Smaga

*Zdrowych i spokojnych Świąt Bożego Narodzenia,
wypełnionych wzajemną życzliwością,
rozumieniem, wewnętrznym spokojem i radością.
Szczęśliwego Nowego Roku, obfitującego
w spełnione marzenia*

*życzy
Starosta Puławski
Danuta Smaga*

WYDAWCA:

Powiatowa Biblioteka Publiczna w Puławach
24-100 Puławy, ul. 6 Sierpnia 5, tel. 81 886 14 74
promocjapp@gmail.com
pulawy.powiat.pl, pbb.pulawy.pl

Redaktor naczelny: Andrzej Wenerski

Zespół redakcyjny: Danuta Szlendak,
Agnieszka Piłat, Katarzyna Adamowska-Kane,
Katarzyna Czopko-Noworolnik, Maciej Saran,
Renata Niedochodowicz, Magdalena Kobiółka

Projekt okładki, skład: Małgorzata Niećko

Fot. na okładce: Bitwa Regionów w Gołębiu
📷 Andrzej Wenerski

Szanowni Czytelnicy,

nieuchronnie zbliżający się koniec roku, to czas podsumowań i wspomnień. Dlatego też w aktualnym numerze wydawnictwa powiatowego zawarliśmy wiele reportaży z istotnych wydarzeń odbywających się na przestrzeni kilku minionych miesięcy. Są też posumowania ważnych inwestycji w obszarze dróg i oświaty. To był trudny rok, wymagający wielu zmian i dostosowania się do dynamicznie zmieniających się okoliczności. Pandemia, wojna na Ukrainie, kryzys – to kluczowe czynniki, mające niezwykle ważny wpływ na funkcjonowanie samorządu powiatowego i życie wszystkich mieszkańców naszej lokalnej wspólnoty. Pomimo tych przeciwności zrealizowaliśmy wiele projektów i pomysłów. Przed nami jednak jeszcze wiele nowych wyzwań, do których już teraz się przygotowujemy.

Jak zwykle w tym okresie, szczególnie polecam artykuł na temat projektu przyszłorocznego budżetu powiatu. Materiał jest zbiorem informacji o zaplanowanych inwestycjach i samorządowych zadaniach. Proponuję również prześledzenie działu edukacji oraz lekturę artykułów dot. lokalnej historii i ludzi regionu. Wiele miejsca poświęciliśmy relacjom z wydarzeń kulturalnych – Bitwie Regionów w Gołębiu, Dożynkom Powiatowym w Górze Puławskiej i Powiatowemu Dniu Kultury. Jest tu też szczególna ciekawostka – relacja z Festiwalu „Złota Jesień” w partnerskim Rejonie Criuleni w Republice Mołdawii.

Wspólnie z kolegium redakcyjnym mam nadzieję, że przedstawione artykuły spotkają się z Państwa zainteresowaniem.

Życzę miłej lektury!

Danuta Smaga

Starosta Puławski Danuta Smaga

starostapulawskidanutasмага

■ TEMAT WYDANIA

Projekt budżetu na 2023 rok	4
-----------------------------	---

■ AKTUALNOŚCI

Inwestycje drogowe w powiecie puławskim	6
Inwestujemy w bazę sportową	10
Z pracy Rady Powiatu Puławskiego	12
Jeszcze w tym roku Posterunek Policji w Kazimierzu Dolnym zostanie przekształcony w komisariat	15
Podpisanie umowy na budowę nowej strażnicy Komendy Powiatowej PSP w Puławach	16
Uroczystość wręczenia dotacji celowych dla Ochotniczych Straży Pożarnych na zakup sprzętu dla Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych z terenu powiatu puławskiego	17

■ SPRAWY SPOŁECZNE, OCHRONA ZDROWIA

Minister Zdrowia w SP ZOZ w Puławach	18
Akredytacja dla szpitala	19
Certyfikat oraz tytuł Szpitala Dobrej Praktyki Żywienia Klinicznego	19
Wolontariusze uhonorowani przez starostę puławskiego!	20

■ EDUKACJA

Dyrektorzy powiatowych szkół i placówek oświatowych wybrani na kolejną kadencję	24
Szkolenie dyrektorów szkół i placówek oświatowych	25
Rola i zadania samorządu uczniowskiego	26
40-lecie Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego	27
Zaczęło się 55 lat temu	30
MOW w Puławach pomaga potrzebującym	33
Październik Międzynarodowym Miesiącem AAC	34
Obserwatorium Astronomiczne	36
Narodowe Czytanie	37
Staż zagraniczny drogą do sukcesu zawodowego Erasmus+	38
Wakacyjne staże zawodowe dla uczniów	39
Technikum nr 1 w Puławach	39
ZKZ nastawieni na rozwój	40

■ KULTURA

Powiat puławski kulturą stoi	41
Dożynki Powiatowe w Górze Puławskiej	44
Etap powiatowy Bitwy Regionów w Gołębiu	48
Festiwal „Złota Jesień” w Rejonie Criuleni w Republice Mołdawii	50
Powiatowy Klub Książki wznowił swoją działalność	52

■ HISTORIA, LUDZIE REGIONU

Spacer opłotkami opowieści mieszkańców Borowej i Skoków	53
Wywiad z Zofią Aliną Kurpiel	54

■ SPORT

Powiatowe Zawody Sportowo-Pożarnicze Ochotniczych Straży Pożarnych w Górze Puławskiej	56
Sportowcy z powiatu nagrodzeni przez starostę	58

■ PORADY

Bezpieczeństwo podczas sezonu grzewczego	61
Poznaj grzyby – uniknij zatrucia	52

PROJEKT BUDŻETU NA 2023 ROK

15 listopada 2022 roku Zarząd Powiatu Puławskiego przekazał Radzie Powiatu Puławskiego oraz Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Lublinie projekt budżetu powiatu na 2023 rok.

Dochody budżetu Powiatu określone zostały w wysokości 186.756.105,17 zł, z tego: dochody bieżące w kwocie 143.674.902,94 zł, natomiast dochody majątkowe w wysokości 43.081.202,23 zł.

Wydatki budżetu Powiatu określone zostały w wysokości 202.703.143,41 zł, z tego: wydatki bieżące w kwocie 143.177.118,18 zł, natomiast wydatki majątkowe w kwocie 59.526.025,23 zł.

Deficyt budżetowy określono w wysokości 15.947.038,24 zł, a źródłami pokrycia tego deficytu będą między innymi środki pozyskane ze źródeł zewnętrznych takich jak Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg, PFRON, Fundusz Inwestycji Lokalnych a także środki unijne. Dodatkowo planuje się zaciągnięcie kredytu długoterminowego przeznaczonego na realizację zadań inwestycyjnych, w tym niezbędnego wkładu własnego do środków pozyskanych z zewnątrz.

Wśród dochodów budżetu Powiatu najważniejszą pozycję stanowi subwencja oświatowa, określona w wysokości 86.509.642,00 zł, co stanowi 46,32% planowanych dochodów powiatu ogółem. Subwencja wyrównawcza określona została w wysokości 7.392.451,00 zł. Na podstawową część tej subwencji ma wpływ między innymi wskaźnik dochodów podatkowych na jednego mieszkańca w powiecie w stosunku do wskaźnika dla wszystkich powiatów. W naszym powiecie wskaźnik ten wynosi 238,31%,

podczas gdy średnia dla wszystkich powiatów wynosi 312,20%.

Ważną pozycję w budżecie stanowi udział powiatu w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa, w tym w podatku dochodowym od osób fizycznych, który wynosi 10,25% wpływów budżetu państwa i ustalony został na poziomie 24.084.504,00 zł.

Na zadania z zakresu administracji rządowej określona została wysokość dotacji z Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego w wysokości 25.034.006,00 zł.

Ponad 940 tysięcy złotych w budżecie powiatu planuje się pozyskać z funduszy unijnych zarówno na projekty tzw. „miękkie”, w szczególności edukacyjne, jak i na projekty „twarde” inwestycyjne.

W projekcie budżetu zaplanowane zostały dotacje celowe z gmin z tytułu pomocy finansowej dla powiatu na realizację inwestycji drogowych w wysokości 5.772.373 zł.

Największy udział w wydatkach budżetu powiatu wynoszący 43,09% ogółu wydatków stanowią wydatki na oświatę i wychowanie.

Na zadania związane z transportem i utrzymaniem dróg w budżecie powiatu przeznaczono kwotę 39.960.582,00 zł (19,71% wydatków ogółem), w tym na wydatki inwestycyjne 38.422.561 zł.

Na szeroko rozumianą pomoc społeczną zaplanowano w budżecie powiatu kwotę 7.223.060,00 zł, tj. 3,56% wydatków ogółem.

Na wydatki związane z bezpieczeństwem publicznym, tj. wydatki Państwowej Straży Pożarnej, wydatki związane z zarządzaniem kryzysowym itp. zaplanowano kwotę 21.740.400,00 zł, co stanowi 10,73% wydatków powiatu ogółem. Wśród tych wydatków na szczególną uwagę zasługuje wieloletnie zadanie pod nazwą „Budowa strażnicy dla KP PSP w Puławach w latach 2022-2025”, z czego tylko w 2023 r. planowane wydatki wynoszą 12.760.000 zł. Utworzono także rezerwę celową na zadania związane z zarządzaniem kryzysowym w wysokości 400.000 zł.

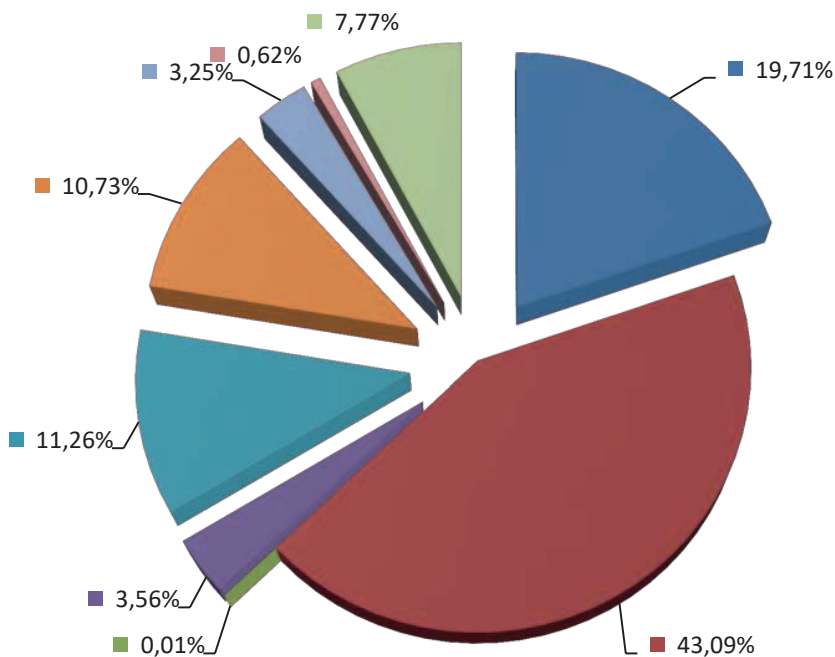
Na obsługę długu publicznego, czyli zapłatę odsetek od kredytów i pożyczek oraz potencjalne wydatki związane z udzielanymi poręczeniami dla SP ZOZ przeznaczono kwotę 1.259.824 zł, tj. 0,62% ogółu wydatków budżetu.

Kwota długu Powiatu Puławskiego z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek długoterminowych na koniec 2022 roku będzie wynosiła 10.300.000 zł, w 2023 r. planuje się zaciągnąć kredyt w wysokości 11.000.000 zł, uwzględniając spłatę rat w kwocie 2.700.000 zł – dług Powiatu Puławskiego na koniec 2023 planowany jest na poziomie 18.600.000 zł.

W budżecie powiatu zaplanowano szereg zadań inwestycyjnych, zaplanowane wydatki majątkowe na kwotę 59.526.025,23 zł stanowią niemal 30% wydatków budżetu ogółem, co daje rekordowy udział tych wydatków w porównaniu z latami poprzednimi.

Najważniejsze zaplanowane inwestycje na 2023 rok:

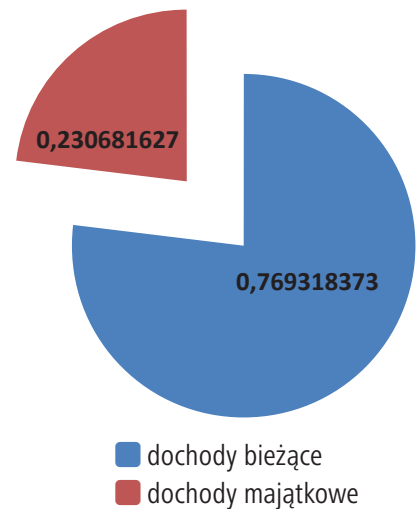
- Przebudowa dróg powiatowych:
  - nr 2522L wraz z budową drogi nr 2521L – Kolonia Góra Puławska – Janowice – kwota 19.809.541 zł (w tym środki w wysokości 15.000.000 zł pozyskane w ramach Polskiego Ładu),
  - nr 2536 Kurów – Wąwolnica – kwota 7.024.000 zł (środki w wysokości 5.000.000 zł pozyskane w ramach Polskiego Ładu),

- Transport (dz. 600)
- Oświata i wychowanie (dz. 801, 854)
- Ochrona zdrowia (dz. 851)
- Pomoc społeczna (dz. 852, 853)
- Administracja publiczna (dz. 750)
- Bezpieczeństwo publiczne (dz. 754)
- Rodzina (dz. 855)
- Obsługa długu publicznego (dz. 757)
- Pozostałe działy (010, 630, 700, 710, 720, 752, 755, 758, 900, 921, 926)

- nr 2537L – Kurów – Kaleń – Markuszów – kwota 8.941.706 zł, – (środki w wysokości 4.490.802 zł pozyskane w ramach FDS).
- Zaplanowano środki w wysokości 280.300 zł na opracowanie i aktualizację kosztorysów i dokumentacji dróg nr 2203L, 2517L, 2521L, 1514L. Opracowane dokumentacje są niezbędnym dokumentem przy składaniu wniosków o dofinansowanie inwestycji, między innymi z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg czy też Polskiego Ładu,
- Budowa strażnicy dla PSP w Puławach – zadanie wieloletnie, które realizowane będzie w latach 2022-2025

- o wartości 34.740.000 zł. Na rok 2023 zaplanowano kwotę 12.760.000 zł. Zadanie finansowane z budżetu państwa w ramach „Programu modernizacji Policji, Straży Granicznej, PSP i SOP w latach 2022-2025”,
- Kompleksowa odnowa wraz ze zwiększeniem efektywności społecznej SOSW w Kęble – kwota 1.291.085 zł,
- Rewitalizacja obszaru miejskiego przy ul. Polnej 18 w Puławach wraz z budową infrastruktury sportowej – kwota 4.749.996 zł. (kwota 4.499.996 zł pozyskana w ramach Polskiego Ładu).

Wraz z projektem uchwały budżetowej Zarząd Powiatu przedłożył projekt uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej. Obowiązek sporządzania wieloletniej prognozy finansowej został wprowadzony ustawą z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych jako narzędzie umożliwiające ocenę sytuacji finansowej jednostek samorządu terytorialnego. Narzędzie to pozwala, w oparciu o prognozy poszczególnych kategorii określonych w art. 226 ww. ustawy, ocenić możliwości inwestycyjne jednostki samorządu terytorialnego oraz kształtowanie się ich zdolności kredytowych.

W wieloletniej prognozie finansowej zawarte są załączniki zawierające: prognozę kwoty długu oraz wykaz przedsięwzięć realizowanych przez powiat, wykraczających poza rok budżetowy.

Z ostatnich informacji, jakie Zarząd otrzymał już po sporządzeniu projektu budżetu wynika, że Powiat Puławski otrzymał kolejne dofinansowanie w wysokości 5.000.000 zł do inwestycji przebudowy drogi powiatowej 1514L (Łąkoć) ze środków PROW. W związku z powyższym sporządzona będzie autopoprawka do wykazu przedsięwzięć WPF uwzględniająca realizację tego zadania.

Anna Krzysztofik
skarbnik powiatu

INWESTYCJE DROGOWE w powiecie puławskim

W bieżącym roku udało się zrealizować wiele inwestycji drogowych, mających na celu nie tylko poprawę stanu nawierzchni, ale przede wszystkim bezpieczeństwa wszystkich użytkowników dróg. To jedno z priorytetowych zadań spoczywających na barkach samorządów, wpływające wprost na jakość naszego życia.

4 listopada 2021 r. przekazano plac budowy dot. pierwszego etapu zadania „Odwodnienie drogi powiatowej nr 2519L w Bronowicach”, a w maju br. inwestycję zakończono.

W ramach zadania na długości około 80 m powstał nowy chodnik oraz peron przystankowy. Z kolei poprawę systemu odwodnienia zapewnia nowy rów drogowy, korytka ściekowe, korytka kolejowe

oraz przepusty pod drogą i pod zjazdami. Zadanie warte blisko 161 tys. zł zrealizował Zakład Budowy Dróg i Mostów Bartłomiej Zadura z Gór.

17 maja br. w siedzibie Starostwa Powiatowego w Puławach podpisano umowę dotyczącą długo wyczekiwanej inwestycji, tj. modernizacji drogi powiatowej 2522L Kolonia Góra Puławska – Janowiec. Dwa tygodnie później oficjalnie przekazano wykonawcy plac budowy.

Obecnie modernizowany jest odcinek o łącznej długości blisko 13 km od Kolonii Góra Puławska przez Janowiec do Brześć. Prace polegają m.in. na wykonaniu nowej nawierzchni asfaltowej, ulepszeniu poboczy, wykonaniu nowych zatok przystankowych czy przebudowie istniejących zjazdów i skrzyżowań. W ciągu drogi powiatowej 2522L powstanie także blisko 6 km nowych chodników.

Ciężki sprzęt wkroczył na drogę powiatową 2521L, gdzie trwa budowa liczącego blisko 700 m odcinka łączącego Kochanów I z Kochanowem II. Piaszczystą nawierzchnię częściowo utwardzoną kruszywem już niedługo zastąpi asfalt. Drogowcy wykonają również nowe zjazdy i pobocza oraz zamontują pionowe oznakowanie. Zadanie jest częścią projektu pn. „Przebudowa drogi powiatowej nr 2522L oraz budowa drogi powiatowej nr 2521L” wartego prawie 20 mln zł.

Zarząd Powiatu Puławskiego pozyskał na ten cel 15 mln zł dotacji z Rządowego Programu Inwestycji Strategicznych Polski Ład. Zadanie pn. „Przebudowa drogi powiatowej nr 2522L oraz budowa drogi powiatowej nr 2521L” jest współfinansowane z budżetu gminy Puławy oraz gminy Janowiec, a jego wykonawcą jest firma PBI Infrastruktura S.A. z Kraśnika.

W sierpniu br. bez uwag odebrane zostały prace związane z budową chodników w ciągu drogi powiatowej 2509L Chrzążów – Witowice. W ramach zadania wartego blisko 600 tys. zł powstało 830 m nowej nawierzchni z kostki brukowej. Remont został sfinansowany ze środków budżetu powiatu puławskiego oraz gminy Końskowola.

Ponadto na przełomie lipca i sierpnia Zarząd Powiatu Puławskiego odebrał również inwestycje drogowe w gminie Janowiec oraz Wąwolnica.

Pierwsza z nich to przebudowa blisko 1,4 km drogi powiatowej nr 2524L Janowice – Baryczka.

Zakres prac obejmował m.in.: wyrównanie nawierzchni jezdni, wykonanie chodników i peronów przystankowych,

przebudowę nawierzchni zjazdów na nawierzchnię utwardzoną czy budowę kanału technologicznego. Wartość inwestycji to 1 mln 750 tys. zł, a dofinansowanie z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg wyniosło blisko 60%.

Drugi odcinek – o długości prawie 0,7 km – to fragment drogi powiatowej nr 2235L, tj. ul. Bełżyckiej w Wąwolnicy.

Droga otrzymała nową warstwę asfaltowej nawierzchni, a w części poza terenem zabudowanym również utwardzone pobocza. Przy rynku powstało także kilka nowych miejsc parkingowych. Na realizację tego zadania Powiat Puławski otrzymał blisko 280 tys. zł z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg. Wartość wszystkich prac to kwota około 460 tys. zł.

Również mieszkańcy Tomaszowa i Trzcianek mogą już w pełni korzystać z wyremontowanych dróg powiatowych nr 2519 i 2521L. Długo wyczekiwana inwestycja została zrealizowana przez nasz samorząd we współpracy z gminą Puławy oraz gminą Janowiec.

Przebudowany odcinek liczy 4618 m, a zakres wykonanych prac obejmował, obok nowej nawierzchni asfaltowej, także budowę odwodnienia, przepustów, peronów autobusowych i zjazdów do posesji. Na realizację inwestycji o wartości blisko 5 mln 840 tys. zł pozwoliły dotacje jakie Powiat Puławski pozyskał z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg (3 mln 455 tys. zł) oraz Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych (1 mln 139 tys. zł).

 Maciej Saran
rzecznik prasowy

 Aleksandra Sawicz, Katarzyna Czopko-Noworolnik, Maciej Saran, Kamil Lewandowski, Zbigniew Wydra

INWESTUJEMY W BAZĘ SPORTOWĄ!

Zespół Szkół nr 3 w Puławach zyskał nowoczesną infrastrukturę sportową za sprawą zrealizowanych przez samorząd Powiatu Puławskiego zadań inwestycyjnych.

Zadanie: Wykonanie infrastruktury sportowej wraz z zagospodarowaniem terenu Zespołu Szkół nr 3 w Puławach.

Zadanie w całości ze środków Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych – Fundusz Przeciwdziałania COVID-19.

Kwota zadania i finansowania z powyższych środków: **2 729 448,67 zł.**

Celem realizacji projektu jest zmniejszenie różnic rozwojowych kraju, polepszenie bezpieczeństwa i profilaktyki zdrowotnej, ochrona przed pandemią poprzez zwiększenie ilości miejsc do bezpiecznej nauki na zewnątrz, doskonalenie umiejętności obronnych w klasach wojskowych (stanowiska ćwiczeń), zapewnienie wysokiej jakości edukacji, ogólnodostępność inwestycji, udogodnienia dla osób niepełnosprawnych, zwiększenie bezpieczeństwa użytkowników obiektu (ciągi pieszo-jezdne), zagospodarowanie terenu z zachowaniem zasobów naturalnych.

W skład zadania wchodziło:

1. Wykonanie infrastruktury sportowej wraz z zagospodarowaniem terenu II (sala gimnastyczna).

Zadanie obejmowało wykonanie naprawy podłogi w sali gimnastycznej i pomieszczeniach zaplecza technicznego w Zespole Szkół nr 3 w Puławach w celu zwiększenia bezpieczeństwa zajęć szkolnych.

Zakres zadania w sali gimnastycznej obejmował: demontaż parkietu, wykonanie wzmocnienia podłoża, ułożenie izolacji i odbudowę parkietu, natomiast w pomieszczeniach zaplecza technicznego likwidację piwniczki, wykonanie warstw posadzki i izolacji oraz ułożenie gresu nawiązującego do istniejącego w przyległych pomieszczeniach. Wartość roboty budowlanej wraz z nadzorem inwestorskim wyniosła **234 881,87 zł**. Odbiór całości zadania nastąpił w 2021 r.

2. Wykonanie infrastruktury sportowej wraz z zagospodarowaniem terenu Zespołu Szkół nr 3 w Puławach – I (zagospodarowanie terenu).

Zadanie obejmowało roboty rozbiórkowe, przebudowę i budowę kanalizacji oraz wodociągu, budowę boiska do piłki ręcznej, koszykowej, siatkówki plażowej wraz z piłkochwytnymi, bieżni i skoczni do skoku w dal, urządzenie stanowiska do rzutu granatem i toru przeszkód typu OSF (Ośrodek Sprawności Fizycznej), wykonanie siłowni plenerowej, wykonanie nowych nawierzchni i obiektów małej architektury, oświetlenia terenu i instalacji zasilających, modernizację budynku gospodarczego. Ponadto wykonano kanalizację sanitarną na zewnątrz budynku szkoły oraz regulację zieleni na terenie Zespołu. Wartość roboty budowlanej wraz z nadzorem inwestorskim: **2 494 566,80 zł**. Odbiór całości zadania nastąpił w 2022 r.

 Andrzej Wenerski
na podst. materiałów z Wydziału
Rozwoju i Inwestycji

 Renata Niedochodowicz

Z PRACY RADY POWIATU PUŁAWSKIEGO

Dobiega końca kolejny bardzo trudny dla samorządu rok realizacji zadań powiatowych, rok w którym przyszło się zmierzyć z konsekwencjami agresji rosyjskiej na Ukrainę. O sytuacji w Powiecie Puławskim w związku z wojną na Ukrainie dyskutowano na sesji w dniu 3 marca br. Zarząd i Rada Powiatu Puławskiego przyjęli stanowisko deklarujące solidarność samorządu Powiatu Puławskiego z narodem ukraińskim. Zaangażowanie Powiatu w realizację szeregu zadań związanych udzielaniem wsparcia obywatelom Ukrainy odbywało się na wielu płaszczyznach, niesiono pomoc m.in. w organizacji zakwaterowania, wyżywienia, zatrudnienia oraz opieki medycznej i pomocy psychologicznej. Dużym wyzwaniem była również realizacja dodatkowych zadań oświatowych związanych z kształceniem, wychowaniem i opieką nad dziećmi i uczniami będącymi obywatelami Ukrainy. Wszyscy włączali się w zbiórkę darów oraz niesienie pomocy uchodźcom, natomiast Samorząd Powiatu Puławskiego wspierał również organizacje i podmioty niosące pomoc bezpośrednio na terytorium okupowanej Ukrainy przekazując dary i pomoc humanitarną.

Kolejne sesje rady powiatu oraz posiedzenia komisji stałych, oprócz spraw bezpieczeństwa mieszkańców, poświęcone były kwestiom budżetowym, oświatowym, opieki społecznej oraz zagadnieniom z zakresu inwestycji i rozwoju Powiatu Puławskiego.

Budżet powiatu na 2022 r. został przez radę uchwalony jeszcze w grudniu 2021 r. Wprowadzane na wniosek zarządu zmiany dostosowywały zawarte w nim zadania i środki do potrzeb i możliwości w zakresie realizacji zadań bieżących jak i inwestycyjnych, w szczególności w infrastrukturze drogowej i oświatowej.

Jednymi z ważniejszych sesyjnych debat były debaty nad raportem o stanie Powiatu Puławskiego za 2021 r. oraz nad sprawozdaniem z przebiegu wykonania budżetu za 2021 r. Podczas czerwcowej

PRZEWODNICZĄCY J. WAWERSKI OTWIERA SESJĘ RADY POWIATU

sesji radni udzielili Zarządowi Powiatu Puławskiego wotum zaufania oraz absolutorium za 2021 r.

Pytania i dyskusje dotyczące bieżącej sytuacji SP ZOZ w Puławach pojawiały się często. Dokonano oceny sytuacji ekonomiczno-finansowej SP ZOZ, zatwierdzono roczne sprawozdanie finansowe z działalności puławskiego szpitala za rok obrotowy 2021 oraz wprowadzono zmiany w statucie SP ZOZ. Zapoznano się z organizacją opieki paliatywnej i długoterminowej w powiecie puławskim oraz przygotowaniem placówek ochrony zdrowia w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowej. Radzie powiatu przedstawiono również informację o wykonaniu planów finansowych rachunków dochodów pochodzących ze środków Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 i wydatków nimi finansowanych.

W związku z upływem kadencji dotychczasowego dyrektora SPZOZ radni podjęli uchwałę w sprawie powołania komisji konkursowej do przeprowadzenia konkursu na stanowisko Dyrektora Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Puławach.

Istotnymi tematami sesji były również sprawozdania dotyczące oceny stanu sanitarno-higienicznego obiektów oraz sytuacji sanitarno-epidemiologicznej Powiatu Puławskiego.

Ważną informacją w obszarze oświaty, z jaką zapoznali się radni, była informacja na temat przygotowania szkół i placówek oświatowych prowadzonych przez Powiat Puławski do nauki w roku szkolnym 2022/2023. W październiku analizowano szczegółowo informację o stanie realizacji zadań oświatowych Powiatu Puławskiego za rok szkolny 2021/2022. W mijającym roku podjęto m.in. uchwały takie jak:

1. w sprawie przyjęcia Regulaminu przyznawania nagród Starosty Puławskiego nauczycielom szkół i placówek, dla których organem prowadzącym jest Powiat Puławski oraz Regulaminu określającego tryb, kryteria i zasady postępowania przy przyznawaniu nagród dyrektora szkoły z okazji Dnia Edukacji Narodowej;
2. w sprawie zmiany uchwały Nr XXXIX/343/2018 Rady Powiatu Puławskiego z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie zasad rozliczania tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć nauczycieli, dla których ustalony plan zajęć jest różny w poszczególnych okresach roku szkolnego, zasad udzielania i rozmiaru obniżek tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin nauczycielom, którym powierzono stanowisko kierownicze w szkołach lub placówkach oraz określenia tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć nauczycieli szkół niewymienionych w art. 42 ust. 3 ustawy Karta Nauczyciela, nauczycieli prowadzących kształcenie w formie zaocznej, pedagogów, psychologów, logopedów, doradców zawodowych, terapeutów pedagogicznych i zasad zaliczania do wymiaru godzin poszczególnych zajęć w szkołach prowadzących kształcenie w formie zaocznej;

3. w sprawie zmiany uchwały Nr XXII/193/2020 Rady Powiatu Puławskiego z dnia 23 grudnia 2020 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu określającego wysokość stawek i szczegółowe warunki przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego, szczegółowe warunki obliczania i wypłacania wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw oraz wysokość i warunki wypłacania nagród i innych świadczeń wynikających ze stosunku pracy nauczycieli poszczególnych stopni awansu zawodowego zatrudnionych w szkołach i placówkach, dla których Powiat Puławski jest organem prowadzącym.

Radni zapoznali się także ze szczegółowym sprawozdaniem z działalności w poprzednim roku Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Puławach oraz dokonali oceny zasobów pomocy społecznej za miniony rok. W 2022 r. podjęto też bardzo ważną uchwałę w sprawie określenia zadań, na które przeznaczają się środki PFRON przypadające wg algorytmu w 2022 r. dla Powiatu Puławskiego. Radni powiatowi zapoznali się także z rocznym sprawozdaniem z realizacji Powiatowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2017-2022.

Realizując swoje zadania samorząd powiatowy współpracuje szeroko z organizacjami pozarządowymi. Rada powiatu, jak co roku, podjęła uchwałę w sprawie opracowania rocznego programu takiej współpracy na kolejny rok oraz przyjęła sprawozdanie z realizacji programu w roku poprzednim. Ponadto zapoznano się z informacją o realizacji zadań z zakresu kultury, kultury fizycznej i sportu w Powiecie Puławskim.

Istotnym działaniem podjętym w 2022 r. była decyzja radnych o wyrażeniu zgody na utworzenie przez Powiat Puławski Stowarzyszenia Lubelskiego Obszaru Metropolitalnego. Stowarzyszenie jest następstwem woli współpracy jednostek samorządu terytorialnego Lubelskiego Obszaru Metropolitalnego, wyrażonej w liście intencyjnym z dnia 28 stycznia 2020 r. oraz Porozumieniu jednostek samorządu terytorialnego w sprawie określenia zasad współpracy w ramach Lubelskiego Obszaru Metropolitalnego z dnia 15 czerwca 2021 r. Jednym z głównych celów działania Stowarzyszenia LOM będzie pozyskanie środków z Funduszy Europejskich dla Lubelskiego na realizację działań w ramach instrumentu Zintegrowane Inwestycje Terytorialne w perspektywie finansowej UE 2021 – 2027. Stowarzyszenie LOM, poza działaniami związanymi z ZIT, będzie wykonywało szereg innych zadań związanych ze wspieraniem idei samorządu terytorialnego, współpracą oraz ochroną wspólnych interesów.

Wśród tematów, którymi w mijającym roku zajmowała się rada były również sprawy związane z ochroną konsumentów na terenie powiatu puławskiego oraz organizacją działalności nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej w Powiecie Puławskim.

Ponadto rada zapoznała się z rocznymi raportami z działań podejmowanych na terenie powiatu puławskiego przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie – Nadzory Wodne w Lublinie, Opolu Lubelskim, Rykach, Zwoleniu, Koźmicach i Puławach.

Do ważnych decyzji jakie podjęli radni na wniosek Starosty i Zarządu Powiatu były uchwały w sprawie udzielenia pomocy finansowej: 1) Gminie Kazimierz Dolny z przeznaczeniem dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Kazimierzu Dolnym na zakup quada ratowniczego; 2) Gminie Markuszów z przeznaczeniem dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Markuszowie na zakup umundurowania; 3) Gminie Wąwolnica z przeznaczeniem dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Łopatkach na zakup nowego samochodu ratowniczo – gaśniczego oraz 4) Gminie Miasto Puławy z przeznaczeniem dla Ochotniczej Straży Pożarnej we Włostowicach na rozbudowę strażnicy (budowa nowego garażu dla samochodu strażackiego). Są to kolejne środki jakie Powiat Puławski przeznacza na poprawę bezpieczeństwa przeciwpożarowego mieszkańców.

Odbywając sesję w dniu 31 sierpnia, tj. dzień który został ustanowiony Dniem Solidarności i Wolności przez Sejm RP w dniu 27 lipca 2005 r., jako upamiętnienie zrywu Polaków z 1980 roku, kiedy to podpisano porozumienia pomiędzy przedstawicielami robotniczych komitetów strajkowych a władzami komunistycznymi, Rada Powiatu przyjęła Stanowisko upamiętniające Dzień Solidarności i Wolności, pragnąc w ten sposób uhonorować wysiłek ludzi, którzy żyli w niesuwerennym państwie, ale pozostali wierni idei

niepodległej Polski i walczyli o przywrócenie praw obywatelskich i pracowniczych, nierzadko za cenę wolności i życia. Jednocześnie wyrażono nadzieję, że dziedzictwo Sierpnia'80 roku jest i pozostanie cenną nauką dla nas, jak również dla przyszłych pokoleń Polaków, a pozostawione wartości będą nam towarzyszyć w życiu codziennym.

Rok 2022 to okres merytorycznej pracy radnych nie tylko podczas sesji, ale przede wszystkim na posiedzeniach komisji stałych tj.: Komisji Rewizyjnej, Komisji Skarg, Wniosków i Petycji, Komisji Budżetu i Finansów, Komisji Edukacji Publicznej, Komisji Zdrowia i Polityki Społecznej, Komisji Infrastruktury, Rolnictwa i Ochrony Środowiska, Komisji Kultury, Sportu i Promocji oraz Komisji Porządku Publicznego i Bezpieczeństwa.

Rada Powiatu Puławskiego zrealizowała przyjęty na ten rok plan pracy w całości odbywając 11 sesji, podczas których podjęto już 59 uchwał. Ostatnia w tym roku sesja została zaplanowana na dzień 21 grudnia i będzie to sesja poświęcona przyjęciu budżetu powiatu na 2023 r. wraz z Wieloletnią Prognozą Finansową.

Kontakt z radnymi Powiatu Puławskiego jest możliwy po wcześniejszym umówieniu spotkania za pośrednictwem Biura Obsługi Rady i Zarządu Powiatu Starostwa Powiatowego w Puławach tel. 81 886 11 03, email: biurorady@pulawy.powiat.pl.

*✍️ Monika Zych
kierownik Biura Obsługi Rady i Zarządu Powiatu
📷 Andrzej Wenerski*

JESZCZE W TYM ROKU POSTERUNEK POLICJI W KAZIMIERZU DOLNYM ZOSTANIE PRZEKSZTAŁCONY W KOMISARIAT

Informację o tym przekazał na początku listopada w Kazimierzu Dolnym komendant wojewódzki Policji w Lublinie nadinsp. Artur Bielecki. Zmiana oznacza większą liczbę funkcjonariuszy i całodobową obsługę interwencji. Lokalizacja jednostki pozostanie bez zmian.

Przekształcenie Posterunku Policji w Kazimierzu Dolnym w komisariat to efekt wielomiesięcznych starań komendanta wojewódzkiego Policji w Lublinie oraz komendanta powiatowego Policji w Puławach. Zwiększenie liczby etatów policyjnych w kazimierskim posterunku

oznacza realny wpływ na podniesienie poziomu bezpieczeństwa mieszkańców nie tylko tego nadwiślańskiego miasteczka, ale całej gminy Kazimierz Dolny oraz turystów, licznie odwiedzających lubelską perłę renesansu.

Na początku listopada w kazimierskim magistracie odbyło się spotkanie komendanta wojewódzkiego Policji w Lublinie nadinsp. Artura Bieleckiego i komendanta powiatowego Policji w Puławach mł. insp. Rafała Skoczyłasa ze starostą puławskim Danutą Smagą oraz burmistrzem Kazimierza Dolnego Arturem Pomianowskim. Podczas spotkania omówiono zmiany, które nastąpią w kazimierskim posterunku. Liczba

etatów policyjnych wzrośnie o 9, do 21. Policjanci będą pełnić służbę całodobowo, co znacząco wpłynie na poczucie bezpieczeństwa na tym terenie oraz skróci czas reakcji Policji na zdarzenie. Lokalizacja jednostki pozostanie bez zmian.

Warto dodać, że zmiany w kazimierskim posterunku to nie jedyne starania puławskiej policji dotyczące zwiększenia liczby policjantów pełniących służbę w naszym powiecie. Od 1 września br. zwiększono o 2 liczbę etatów policyjnych w Posterunku Policji w Nałęczowie.

 kom. Ewa Rejn-Kozak
 kom. Ewa Rejn-Kozak, Maciej Saran

PODPISANIE UMOWY NA BUDOWĘ NOWEJ STRAŻNICY KOMENDY POWIATOWEJ PSP W PUŁAWACH

28 października w siedzibie Puławskiego Parku Naukowo-Technologicznego w Puławach odbyło się spotkanie, na którym Komendant Powiatowy PSP w Puławach st. bryg. Grzegorz Podhajny i współwłaściciele firmy NOWBUD Aleksander Nowak i Edward Bracki podpisali umowę na budowę nowej strażnicy Komendy Powiatowej PSP w Puławach. W spotkaniu uczestniczył Zastępca Lubelskiego Komendanta Wojewódzkiego PSP st. bryg. Piotr Zmarz.

Inwestycja jest realizowana w ramach „Programu modernizacji Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Ochrony Państwa w latach 2022-2025” oraz budżetu Wojewody Lubelskiego.

Prace wyburzeniowe dotychczasowej siedziby komendy przy ul. Lubelskiej już się rozpoczęły. Puławscy strażacy do nowego obiektu wejdą za dwa lata.

st. kpt. Konrad Wójcik z KP PSP w Puławach
 KP PSP Puławy

Uroczystość wręczenia dotacji celowych dla Ochotniczych Straży Pożarnych na zakup sprzętu dla Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych z terenu powiatu puławskiego

7 listopada 2022 r. w budynku Gminnego Zespołu Szkół w Kazimierzu Dolnym odbyło się uroczyste spotkanie, podczas którego wręczono promesy dla Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych działających przy jednostkach OSP z terenu powiatu puławskiego. Łączna kwota przyznanej dotacji dla 19 jednostek OSP to 54 500 zł. Środki finansowe zostaną przeznaczone na zakup sprzętu, umundurowania i wyposażenia osobistego oraz sprzętu teleinformatycznego wykorzystywanego w procesie szkolenia członków drużyn.

Jednostki OSP z terenu powiatu puławskiego, które otrzymały promesy:

- OSP Koziół
- OSP Oblasy
- OSP Dobrosławów
- OSP Opatkowice
- OSP Wąwolnica
- OSP Rąblów
- OSP Karmanowice
- OSP Markuszów
- OSP Płonki
- OSP Bochoznica
- OSP Wierzchniów
- OSP Rzeczyca
- OSP Witoszyn
- OSP Końskowola
- OSP Witowice
- OSP Nałęczów
- OSP Bałtów
- OSP Żyrzyn
- OSP Skrudki

Środki zostały pozyskane w ramach rezerwy budżetowej w wysokości 25 mln zł, które Rząd przeznaczył na wsparcie Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych działających przy Ochotniczych Strażach Pożarnych.

Młodzieżowe Drużyny Pożarnicze to komórki organizacyjne jednostek OSP. Ich celem jest zainteresowanie młodzieży działalnością społeczną na rzecz ochrony przeciwpożarowej oraz przygotowanie jej do bezinteresownej służby w szeregach Ochotniczych Straży Pożarnych. Członkami Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych mogą być dziewczęta i chłopcy w wieku do 18 lat.

Do zadań MDP należy m.in. udział w zapobieganiu pożarom przez oddziaływanie na lokalne środowisko w celu przestrzegania przepisów przeciwpożarowych, a także podnoszenie wiedzy i umiejętności swoich członków

w dziedzinie ochrony przeciwpożarowej. Celem MDP jest również organizowanie działalności kulturalno-oświatowej z uwzględnieniem problematyki ochrony przeciwpożarowej, rozwijanie sprawności fizycznej członków przez uprawianie różnych dyscyplin sportowych i turystyki. Dodatkowo wśród zadań MDP wymienić można także podejmowanie i realizację zadań pożytecznych dla ochrony przeciwpożarowej oraz drużyny czy macierzystej OSP, a także działalność wolontarystyczną.

 st. kpt. Konrad Wójcik
z KP PSP w Puławach
 Maciej Saran

Minister Zdrowia w SP ZOZ w Puławach

28 lipca br. w SP ZOZ w Puławach odbyło się spotkanie z udziałem Ministra Zdrowia Adama Niedzielskiego poświęcone sytuacji epidemicznej oraz dofinansowaniu oddziałów zakaźnych. Puławski szpital otrzymał 8 mln zł, z przeznaczeniem zakupu sprzętu diagnostycznego tj.: tomograf komputerowy, angiograf, aparatura ultrasonograficzna z kompletem głowic, aparat RTG, tor wizyjny, 7 stanowisk do intensywnej terapii, a także oczyszczacze powietrza i urządzenia do dekontaminacji. Spotkanie

było również poświęcone konkursowi, który dotyczył wsparcia oddziałów zakaźnych oraz pracowni diagnostycznych (REACT-EU).

W spotkaniu uczestniczyli m.in. wiceminister zdrowia Marcin Martyniak, posłowie na Sejm RP Gabriela Masłowska i Sylwester Tułajew, wicewojewoda lubelski Robert Gmitruczuk, marszałek województwa lubelskiego Jarosław Stawiarski, starosta puławski Danuta Smaga oraz z-ca dyrektora ds. leczenia SP ZOZ w Puławach dr n. med. Marek Paździor

i pełnomocnik dyrektora ds. procedur medycznych dr n. med. Artur Bodys.

W dniu 30 września została podpisana umowa na realizację projektu „Zakup sprzętu medycznego dla SP ZOZ w Puławach jako wzmocnienie odporności systemu ochrony zdrowia w kontekście pandemii COVID-19”.

*✍ Magdalena Tarczyńska
SP ZOZ w Puławach*

📷 Marta Panasiuk, Ewelina Szulc – LUW

AKREDYTACJA DLA SZPITALA

SP ZOZ w Puławach, po ciężkiej pracy i dużym zaangażowaniu dyirekcji i personelu, w dniu 2 czerwca 2022 r. otrzymał status jednostki akredytowanej.

Projekt pt. „Wsparcie Szpitali we wdrażaniu standardów jakości i bezpieczeństwa opieki” nr: POWR.05.02.00-00-0151/15-00, wydany przez Ministra Zdrowia w dniu 21 marca 2016 r. był realizowany w okresie 49 miesięcy począwszy od 1 grudnia 2015 r., następnie przedłużony w związku z wybuchem pandemii COVID-19. W marcu 2022 r. odbył się przegląd akredytacyjny, gdzie szpital w Puławach uzyskał wynik 85% możliwej do uzyskania liczby punktów.

Certyfikat Akredytacyjny stanowi dowód, że podmiot leczniczy cechuje się wysokim poziomem funkcjonowania oraz dobrą jakością udzielonych świadczeń, akredytacja jest dobrowolna i nie wszyscy muszą ją posiadać, jednakże posiadanie certyfikatu będzie dawało szpitalowi wyższą ocenę jego oferty, a tym samym szansę na wyższy kontrakt w porównaniu do szpitala, który akredytacji nie posiada.

Certyfikat został przyznany przez Ministra Zdrowia, oznacza to, że nasza jednostka spełnia najwyższe w kraju wymogi jakości i bezpieczeństwa opieki nad pacjentem.

*Magdalena Tarczyńska
SP ZOZ w Puławach*

Certyfikat oraz tytuł „Szpitala Dobrej Praktyki Żywienia Klinicznego”

Szpital w Puławach jako jeden z 8 na 35 zgłoszonych szpitali do Programu „Szpitala Dobrej Praktyki Żywienia Klinicznego – Leczenie przez żywienie” otrzymał statuetkę, certyfikat oraz tytuł „Szpitala Dobrej Praktyki Żywienia Klinicznego – Leczenie przez żywienie” na okres 2 lat. Tytuł ten przyznawany jest przez POLSPEN jako potwierdzenie realizacji na wysokim poziomie standardów żywienia opracowanych przez

ekspertów ds. żywienia z całej Polski. Ideą tego programu jest upowszechnianie w polskich szpitalach dobrych praktyk żywienia klinicznego, tak aby każdy pacjent był oceniony pod kątem stanu odżywienia i otrzymania prawidłowego leczenia żywieniowego podczas hospitalizacji. Podjęcie takiej terapii zwiększa jego szanse w walce z chorobą. Uzyskanie pozytywnego wyniku audytu eksperckiego przez Szpital w Puławach było możliwe dzięki intensywnej pracy zespołu żywieniowego powołanego zarządzeniem dyrektora SP ZOZ w Puławach oraz sympatyków prawidłowego żywienia w szpitalu w tym dyirekcji.

Uroczyste wręczenie przez prezesa towarzystwa prof. dr hab. n. med. Stanisława Kłęka na ręce naczelnej pielęgniarki Hanny Kamoli oraz dietetyczki Katarzyny Rułki w ramach XXIV Zjazdu Polskiego Towarzystwa Żywienia Pozajelitowego, Dojelitowego i Metabolizmu w Jachrance. Warto nadmienić, że tylko jeszcze dwa podmioty lecznicze posiadają ten tytuł w województwie lubelskim (COZL i USD w Lublinie).

*Magdalena Tarczyńska
SP ZOZ w Puławach*

Wolontariusze uhonorowani przez starostę puławskiego!

– Jesteśmy tu razem z wolontariuszami – ludźmi dobrego serca, dla których pomoc bliźniemu to codzienność. Jednak jest to postawa zasługująca na szczególne wyróżnienie, uznanie i szacunek. Powiatowy Dzień Wolontariatu został ustanowiony aby podkreślić znaczenie wolontariatu w życiu wszystkich ludzi oraz podziękować im za wielkie serce – powiedziała starosta puławska Danuta Smaga otwierając uroczystości dnia wolontariatu. Do życzeń dla wolontariuszy dołączył również poseł na Sejm RP prof. Krzysztof Szulowski.

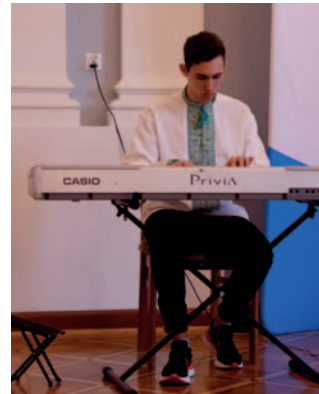

Trofea za zasługi w dziedzinie wolontariatu trafiły między innymi na ręce poszczególnych władarzy miast i gmin z terenu powiatu jako wyraz podziękowania dla instytucji, organizacji społecznych i mieszkańców za niesioną pomoc dla obywateli ogarniętej wojną Ukrainy oraz inne formy pomocy bliźnim: Pawła Maja – prezydenta Puław, Artura Pomianowskiego – burmistrza Kazimierza Dolnego, Wiesława Pardyki – burmistrza Nałęczowa, Mirosława Romana Grzelaka – wójta Baranowa, Jana Gędka – wójta Janowca, Stanisława Gołębiowskiego – wójta Końskowoli, Arkadiusza Małeckiego – wójta Kurowa, Leszka Łuczywka – wójta Markuszowa, Kamila Lewandowskiego – wójta gminy Puławy, Marcina Łaguny – wójta Wąwolnicy, Andrzeja Bujka – wójta Żyrzyna.

Nagrodzone zostały również organizacje społeczne i instytucje: Puławskie Towarzystwo Miłośników Gór, Klub Moto Riders Puławy, Szkolny Klub Wolontariatu „Adiutor” z Zespołu Szkół nr 2 w Nałęczowie, Szkolny Klub Wolontariatu z Medycznego Studium Zawodowego im. PCK w Puławach, Koło Gospodyń Wiejskich i mieszkańcy Tomaszowa.

Wolontariuszami roku zostali również: Iwona Rybak, Janina Jamiola, Małgorzata Pszczoła, Zofia Wawer, Marianna Lubińska, Karolina Cieślik, Dorota Opolska-Maksym, Monika Cios, Tomasz Ogrodnik, Kamil Pytlak, Mikołaj Kielbasa, Piotr Capała.

Przesłanie i podziękowanie do uczestników święta wolontariatu wygłosił za pośrednictwem łączy elektronicznych Jarosław Kowalczyk – prezes Centrum Kulturalno-Oświatowego im. T.O. Sosnowskiego z Równego na Ukrainie.

Uroczystość uświetnił koncert w wykonaniu młodych artystów z Młodzieżowego Domu Kultury oraz Regionalnego Centrum Kształcenia Ustawicznego w Puławach pod kierunkiem Katarzyny Kuś: Patrycji Makuch, Stefanii Przybysz, Michała Yeremenko, Oleksandra Yakubenko.

 Andrzej Wenerski
kierownik Wydziału Promocji, Kultury, Sportu i Turystyki
 Julia Giza

DYREKTORZY POWIATOWYCH SZKÓŁ I PLACÓWEK OŚWIATOWYCH wybrani na kolejną kadencję

Sześciu dyrektorów placówek oświatowych prowadzonych przez Powiat Puławski odebrało w czerwcu akty powierzenia obowiązków na kolejną, pięcioletnią kadencję.

W wyniku przeprowadzonych w maju konkursów dyrektorem Zespołu Szkół Technicznych w Puławach ponownie został Henryk Głos, a dyrektorem Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii Joanna Gielecka. Swoje stanowiska zachowali również Robert Och – dyrektor Zespołu Szkół nr 1 im. Stefanii Sempołowskiej w Puławach, Dariusz Perszko – dyrektor Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej im. prof. Kazimierza Dąbrowskiego w Puławach oraz Grzegorz Jabłoński

– dyrektor Zespołu Szkół nr 3 im. Marii Dąbrowskiej w Puławach.

Zmiana nastąpiła jedynie w Regionalnym Centrum Kształcenia Ustawicznego w Puławach. Konkurs na dyrektora tej placówki wygrał Mirosław Kozioł, który od września zastąpił na stanowisku dotychczasowego dyrektora RCKU, Wiesława Smyrgałę.

Nominacje podczas spotkania w Starostwie Powiatowym w Puławach wręczyli starosta puławski Danuta Smaga, wicestarosta Leszek Gorgol

oraz kierownik Wydziału Edukacji Małgorzata Noskowska.

– Serdecznie Państwu gratuluję. Podjęcie wyzwania, jakim jest funkcja dyrektora placówki oświatowej, to niełatwe zadanie. Życzę więc, aby ta praca, choć bardzo wymagająca, przyniosła Państwu dużo satysfakcji i wiele sukcesów – powiedziała podczas spotkania Danuta Smaga.

 Maciej Saran
rzecznik prasowy

SZKOLENIE DYREKTORÓW SZKÓŁ I PLACÓWEK OŚWIATOWYCH

Nowy rok szkolny w oświacie zazwyczaj wiąże się z wprowadzeniem nowych przepisów prawa. Zmienionych lub nowo wprowadzonych przepisów jest bardzo wiele (36 aktów prawnych dotyczy dyrektorów szkół i placówek). Do najważniejszych zmian należą przepisy odnoszące się do awansu zawodowego, oceny pracy nauczyciela, organizacji egzaminu ósmoklasisty i maturalnego w latach 2022/2023 i 2023/2024. Nowością jest również wprowadzenie nowego stanowiska pracy – pedagoga specjalnego, nowego przedmiotu: historia i teraźniejszość, oraz nowych zawodów szkolnictwa branżowego. W przepisach znalazły się również nowe rozwiązania związane z kształceniem uczniów z Ukrainy, kształceniem na odległość, odpowiedzialnością uczniów za dopuszczenie się czynów karalnych.

W dniach 27-29 października 2022 r. wszyscy dyrektorzy szkół i placówek oświatowych podlegających Powiatowi Puławskiemu uczestniczyli w szkoleniu wyjazdowym w Sandomierzu, dotyczącym: „Zmiany w prawie oświatowym w sposób przydatny praktykom”.

Na szkoleniu kadra kierownicza miała okazję otrzymać wyczerpujące informacje na temat wprowadzanych zmian w prawie oświatowym. Była też okazja do rozmów o funkcjonowaniu zgoła odmiennych placówek, działających w powiecie puławskim. W okresie promowania „edukacji włączającej” bardzo wartościowa była wymiana uwag i doświadczeń pomiędzy dyrektorami ogólnodostępnych szkół, które już teraz kształcą osoby ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Równie interesujące było wystąpienie dyrektora poradni dotyczące orzecznictwa i wydawanych przez poradnię zaleceń dotyczących uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych do realizacji w systemie szkolnym.

*✍ Małgorzata Noskowska
kierownik Wydziału Edukacji*
📷 Joanna Gielecka

OCENA SZKOLENIA W OCZACH UCZESTNIKÓW:

- „Te wszystkie rozmowy miały swoją wartość dodaną, a był nią nieformalny charakter spotkania i możliwość otwartego przedstawienia swoich potrzeb, spostrzeżeń czy oczekiwań dotyczących np. profesora oświaty”.
- „Szkolenie i warsztaty bardzo efektywne, odpowiadające na wiele nurtujących nas, kadre kierowniczą, pytań, problemów, zagadnień dotyczących codziennej pracy w placówce oświatowej. Kompetentni, otwarci prowadzący.”
- „Przyjazna, pozytywna atmosfera i czarujące architektonicznie i kulturowo miasto, sprzyjające integracji i wymianie doświadczeń zawodowych.”
- „Mile i owocnie spędzony czas. Bardzo dziękuję jeszcze raz za ten wspólny czas”
- „Doskonały pomysł na tego typu szkolenie w terenie poza miejscem pracy.”

Rola i zadania SAMORZĄDU UCZNIOWSKIEGO

Dobry samorząd uczniowski to taki, w którym jak największa grupa uczniów i uczennic czuje, że ma lub może mieć wpływ na to, co dzieje się w szkole.

W dniach 27-28.10.2022 r. przedstawiciele samorządów uczniowskich wszystkich szkół powiatowych po dłuższej przerwie spowodowanej pandemią brali udział w warsztatach „Rola i zadania samorządu uczniowskiego” zorganizowanych przez kierownika wydziału edukacji Małgorzatę Noskowską. Warsztaty poprowadzili trenerzy Centrum Edukacji Obywatelskiej z Warszawy. Współorganizatorem spotkania było Powiatowe Centrum Doskonalenia Zawodowego Nauczycieli w Puławach.

Uczniowie i ich opiekunowie mieli możliwość poznania aspektów prawnych działalności samorządu uczniowskiego, poznać sposoby wzmacniania samorządności uczniowskiej oraz standardy dobrego Samorządu. Warsztaty wypełnione były ciekawymi zadaniami: rysowaniem portretów uczestników, tworzeniem herbów swoich samorządów. Samorzady poszczególnych szkół analizowali swoje mocne i słabe strony, określając cele i zadania. Był też czas

na rozmowy o sobie i swojej szkole, o tym, jakie cechy powinien mieć dobry opiekun, a jakie samorząd. Uczestnicy mieli także możliwość rozwiązania quizu ze znajomości prawa z zakresu funkcjonowania samorządu oraz uczestnictwa w warsztatach na temat budowania właściwej współpracy – „budowania mostów”.

Małgorzata Noskowska
kierownik Wydziału Edukacji
Bartosz Jaworski

OCENA WARSZTATÓW W OCZACH UCZESTNIKÓW:

- „Młodzież wróciła z nich z ciekawymi pomysłami na działania w szkole i cała społeczność uczniowska chętnie zaangażuje się w nie.”
- „Warsztaty w całości trwały 10 godzin; mamy nadzieję, że będą owocne. Do tego otrzymaliśmy sporą porcję materiałów do pracy, w wersji papierowej.”
- „Gorąca kawa i herbatka, pyszne ciasta i bardzo smaczny obiad zaserwowany przez bursę RCKU umiliły warsztaty”.
- „Wartością dodaną na pewno było poznanie innych uczniów i opiekunów. W przyszłości będzie łatwiej nawiązać współpracę i stworzyć coś wartościowego- wspólnie z uczniami i dla uczniów.”
- „Szkolenie dało nam okazję na lepsze poznanie, rozmowę o naszych oczekiwaniach, wspólne planowanie pracy, dyskusję. Integracja międzyszkolna otworzyła okno do współdziałania. Podstawy prawne, które były przekazane w bardzo przystępny, jasny sposób, omówione na przykładach i skonfrontowane z rzeczywistością, odpowiedziały na wiele trudnych pytań. Prowadzący z pasją, zaangażowaniem, wiedzą, chętni do współpracy, otwarci na wszelkie pytania, pomocni w szukaniu alternatyw i rozwiązań. Zadania oraz forma zajęć nie pozwalały na nudę. Ciągłe działanie oraz angażowanie uczestników sprzyjały dobrej atmosferze i efektywniejszemu przyswajaniu przekazywanej nam wiedzy. Mam poczucie, że szkolenie dmuchnęło w skrzydła naszej motywacji. Dziękuję :)”

40-LECIE Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego im. św. Franciszka z Asyżu w Kęble

3 czerwca 2022 r. obchodziliśmy jubileusz 40-lecia Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego im. Św. Franciszka z Asyżu w Kęble. Uroczystość odbyła się w gronie wyjątkowych gości ministra edukacji i nauki Przemysława Czarńka, wojewody lubelskiego Lecha Sprawki, lubelskiego kuratora oświaty Teresy Misiuk, starosty puławskiego Danuty Smagi, kierownika wydziału edukacji puławskiego starostwa Małgorzaty Noskowskiej, dyrektor Oddziału Lubelskiego PFRON Małgorzaty Paproty, wspaniałych nauczycieli, wychowawców, pracowników administracji i obsługi, wychowanków i ich rodziców oraz przedstawicieli placówek oświatowych.

Jubileusz rozpoczęła msza św. przy Kapliczce Matki Boskiej Kębelskiej. Część oficjalna i artystyczna odbyła się na terenie pobliskiego parku otaczającego nasz Ośrodek. Dyrektor Mariola Bartoszcze serdecznie przywitała wszystkich zebranych oraz zapoznała nas z historią placówki. Po części powitalnej mieliśmy okazję wysłuchać przemowy ministra edukacji i nauki Przemysława Czarńka oraz wielu życzeń i podziękowań ze strony zaproszonych gości. Część artystyczna grupy teatralnej MISZ MASZ w magiczny sposób przeniosła nas do czasów naszego

patrona św. Franciszka z Asyżu. Młodzież z pełnym zaangażowaniem odegrała swoje role wykazując się niezwykłym talentem aktorskim. Podczas uroczystości goście obdarowali nas serdecznymi życzeniami, kwiatami i upominkami.

My również przygotowaliśmy dla nich drobne prezenty w postaci rękodzieła, które nasi wychowankowie wykonali podczas zajęć ceramicznych. Jesteśmy wszystkim ogromnie wdzięczni za przybycie, okazaną życzliwość, wsparcie i współpracę w podejmowaniu wspólnych zadań na rzecz rozwoju osób niepełnosprawnych.

Z okazji jubileuszu 40-lecia istnienia ośrodka, wojewoda lubelski Lech Sprawka przekazał na ręce dyrektora Marioli Bartoszcze Dyplom Uznania Wojewody Lubelskiego. Wyróżnienie zostało przyznane za stworzenie profesjonalnej przestrzeni do nauki i rehabilitacji dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami. Troskę o ich wszechstronny rozwój i obecność w przestrzeni publicznej, a w szczególności konsekwentnie prowadzony

program edukacyjno-terapeutyczny oparty na zdobywaniu podstawowych umiejętności zawodowych, kształtowanie kompetencji społecznych. Za pomoc i wsparcie udzielane rodzicom, umacnianie pozytywnego wizerunku osób niepełnosprawnych oraz efektywną współpracę z różnymi środowiskami.

Historia Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego im. św. Franciszka z Asyżu sięga 1947 r., kiedy w budynku dworku został założony Państwowy Dom Dziecka. Od 1982 r. majątek Państwowego Domu Dziecka przekazano na użytek Państwowemu Zakładowi Wychowawczemu dla dzieci upośledzonych. Od 1984 r. zaczęła funkcjonować nazwa Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy, a w 1985 r. Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Kęble przekształcono w samodzielną jednostkę budżetową podporządkowaną Kuratorium Oświaty w Lublinie. Rok później została utworzona Szkoła Przesposabiająca do Pracy Zawodowej dla Upośledzonych w Stopniu Umiarkowanym i Znacznym. Dnia 1 czerwca 1997 r. Ośrodek otrzymał

imię św. Franciszka z Asyżu. W 2003 r. uchwałą Rady Powiatu Puławskiego połączono SOSW im. Marii Grzegorzewskiej w Puławach i SOSW im. św. Franciszka z Asyżu w Kęble w Zespół Specjalnych Ośrodków Szkolno-Wychowawczych w Puławach. Ostatnie istotne zmiany dla placówki przyniósł 2006 r., kiedy założono Szkołę Specjalną Przystosobającą do Pracy.

Obecnie w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym im. św. Franciszka z Asyżu znajduje się Szkoła Przystosobająca do Pracy, Wczesne Wspomaganie Rozwoju Dziecka, Internat oraz odbywają się zajęcia rewalidacyjno-wychowawcze dla osób z niepełnością intelektualną w stopniu głębokim. Bazę Ośrodka stanowi zabytkowy dworek i nowoczesny internat znajdujący się w otoczeniu przepięknego parku. Placówka oświatowo-wychowawcza obejmuje opieką, kształceniem

i wychowaniem młodzież z niepełnością intelektualną i z niepełnościami sprzężonymi w wieku od 16-24 lat. Ośrodek zapewnia domową kuchnię, własny bus przystosowany do transportu osób z niepełnosprawnością ruchową, darmowy internat czynny również w weekendy. Budynek dostosowany jest do potrzeb osób niepełnosprawnych ruchowo, wyposażony jest w windę oraz wygodne podjazdy. Zapewnia dostęp do specjalistycznych pracowni, dysponuje bogatą bazą dydaktyczną i wypoczynkową. Posiada pracownię EEG Biofeedback, pracownię gospodarstwa domowego, sale komputerowe, sale integracji sensorycznej (SI), sale wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka, siłownię w budynku i „pod chmurką”, pracownię ceramiczną, plastyczną, techniczną, ogrodniczą, bazę do hipoterapii i jazdy konnej, ścieżkę sensoryczną z miejscem

wypoczynkowym, salę „Strefa Relaksu”, boisko do gry w siatkówkę oraz piłkę nożną, ściankę wspinaczkową.

Dzięki profesjonalnej kadrze pedagogicznej, bazie edukacyjno-terapeutycznej i wyjątkowemu otoczeniu Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. św. Franciszka z Asyżu w Kęble sprzyja wszechstronnemu rozwojowi osób niepełnosprawnych, przygotowuje do samodzielnego funkcjonowania w życiu codziennym i społecznym, rozwija poczucie własnej wartości i tworzy fundamenty do nawiązywania prawidłowych relacji społecznych.

 Aneta Kruszyńska-Misiak
oligofrenopedagog, tyflopädagog
specjalista wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka,
nauczyciel SOSW w Kęble
 Justyna Ogorzałek
oligofrenopedagog
wychowawca SOSW w Kęble
 Małgorzata Ostrowska

POSEŁ NA SEJM RP KRZYSZTOF SZULOWSKI

WICESTAROSTA LESZEK GORGOL, DYREKTOR ZST HENRYK GŁOS,
STAROSTA DANUTA SMAGA

ZACZĘŁO SIĘ 55 LAT TEMU...

Szkoła jako instytucja społeczna jest ostoją tradycji i od wieków niezmiennie najważniejszą w niej rolę pełnią nauczyciele i uczniowie. Dobra szkoła musi nadążać za zmianami w świecie, a może nawet nieco je wyprzedzać. Taką szkołą jest niewątpliwie istniejący od 1967 roku Zespół Szkół Technicznych w Puławach, wcześniej Zespół Szkół Chemicznych – popularny i znany w środowisku „Chemic”.

16 listopada 1967 r., na mocy postanowienia Ministra Przemysłu Chemicznego, poprzez połączenie Technikum Chemicznego Przemysłu Chemicznego (dla niepracujących), Technikum Chemicznego dla Pracujących Zakładów Azotowych oraz Zasadniczej Szkoły Zawodowej dla Pracujących Zakładów Azotowych powstał Zespół Szkół Chemicznych Przemysłu Chemicznego imienia Marii Skłodowskiej-Curie, który od 29 stycznia 1990 r. nosi nazwę Zespołu Szkół Technicznych.

Przez te wszystkie lata wiele się zmieniło. Począwszy od typów szkół funkcjonowały w „Chemicu”: zasadnicza szkoła zawodowa, 3-letnie technikum na podbudowie szkoły zawodowej, liceum zawodowe, liceum techniczne, liceum ogólnokształcące, liceum profilowane, 4-letnie technikum po gimnazjum, 5-letnie technikum po szkole podstawowej. Rozwój szkolnictwa

zawodowego dostosowanego do potrzeb rynku pracy jest jednym z priorytetów polityki oświatowej państwa. Oferowane kierunki kształcenia w naszej szkole odpowiadały zawsze zapotrzebowaniu na określone zawody zarówno w kraju, jak i w województwie lubelskim. Nasi absolwenci w większości kontynuowali edukację na studiach politechnicznych i uniwersyteckich, także humanistycznych. Mieli możliwość podjęcia pracy zawodowej na stanowiskach wymagających średniego wykształcenia zawodowego. W szkole powstawały nowe kierunki kształcenia, ale także postępowała cyfryzacja. „Chemic” rozbudowywał się i unowocześniał. Skomputeryzowano bibliotekę i wprowadzono dziennik elektroniczny, który nie tylko wszystkim ułatwia pracę, ale też jest narzędziem szybkiej komunikacji między uczniami, nauczycielami i rodzicami. Szkoła sprostała ogólnopolskim

wymaganiom zarówno na maturze, jak i na egzaminach zawodowych. Zdobywanie wiadomości i umiejętności zawodowych odbywa się w nowoczesnych pracowniach, dzięki projektom unijnym doskonale wyposażonym pod względem technicznym oraz dydaktycznym. Została wybudowana i oddana do użytku najpierw szkolna aula, a potem nowoczesna hala sportowa, której inwestycyjny rozmach i wyposażenie służy nie tylko szkole, ale też całemu powiatowi.

Jubileusz 55-lecie istnienia naszej Alma Mater musiał więc mieć uroczysty przebieg. Jego obchody, które objęły swoim honorowym patronatem lubelska kurator oświaty – Teresa Misiuk oraz Danuta Smaga – starosta puławski, rozpoczęliśmy 30 września 2022 r. w hali sportowej. Jej mury zgromadziły wielu przybyłych na nasze zaproszenie gości. Swoją obecnością zaszczytili nas między innymi: poseł Krzysztof Szulowski oraz starszy wizytator Renata Olszewska w imieniu lubelskiego kuratora oświaty. Radę Powiatu reprezentował wiceprzewodniczący Grzegorz Kuna. Obecna była również Danuta Smaga, starosta puławski wraz z Leszkiem Gorgolem, wicestarostą i absolwentem ZST. Nie zabrakło wśród zaproszonych gości prezesów spółek, dyrektorów instytucji naukowych, szkół i placówek. Obecny był dyrektor Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej im. H. Łopacińskiego, absolwent naszej szkoły, Tadeusz Sławecki. Gościliśmy byłego

dyrektora Józefa Siekierskiego, nauczycieli i pracowników ZST, emerytowanych i obecnych. Nasze zaproszenie przyjęła również dyrekcja zaprzyjaźnionego z nami Zespołu Szkół Technicznych z Tarnowa. Z tej okazji otrzymaliśmy upominki, dyplomy, pamiątkowe grawerony. Zaproszeni goście powiedzieli dużo dobrych słów o szkole. Życzyli nam dalszego tak wspaniałego rozwoju. Wspominaliśmy historię naszej szkoły, jej pracowników i uczniów, także tych, którzy odeszli na zawsze. 55 lat istnienia szkoły to setki kart zapisanych w kronikach – na początku tradycyjnych, a współcześnie na twardym dysku – to działalność wybitnych dyrektorów tej szkoły, wielu pokoleń nauczycieli oraz wysiłek już dwunastotysięcznej rzeszy absolwentów. To zwykłe dni pełne pracy i chwile odświętne. Mogliśmy sobie to wszystko przypomnieć dzięki projekcji filmu – ukazującego współczesne i dawne oblicze Zespołu Szkół Technicznych – który przygotował Michał Pytlak (tegoroczny maturzysta). Część oficjalną uświetniły występy naszych uczniów: Aleksandry Głowackiej, uczennicy klasy 4A oraz Jakuba Kowalczyka, ucznia klasy 4MG. Ważnym punktem obchodów było uroczyste ślubowanie i przyjęcie w poczet społeczności szkolnej uczniów klas pierwszych, które odbyło się w obecności przedstawicieli absolwentów, wicestarosty Leszka Gorgola oraz Jerzego Wnuka – Przewodniczącego Komitetu Organizacyjnego IX Zjazdu Absolwentów oraz Henryka

Głosa, obecnego dyrektora Zespołu Szkół Technicznych. Nie zapomnieliśmy również o tym, że dyrektor Henryk Głosa jest najdłużej sprawującym tę funkcję w historii szkoły. Kieruje popularnym w środowisku „Chemikiem” już 20 lat!

Sobota, 1 października, przebiegła już w atmosferze IX Zjazdu Absolwentów. Szkoła z tej okazji wyglądała wyjątkowo – przygotowane ekspozycje w pracowniach, wystawy kronik szkolnych i klasowych – w oprawie roślin, których kompozycje stanowiły piękną dekorację ZST. Absolwenci z ogromną nostalgią oglądali szkołę, która w czasach ich młodości wyglądała inaczej...

W niedzielne przedpołudnie w Kościele pod wezwaniem Matki Bożej Różańcowej w intencji całej społeczności szkolnej została odprawiona dziękczynna Msza Święta. Koncelebrował ją ojciec Tytus Mariusz Boguszyński, proboszcz Parafii Stygmatów Świętego Franciszka z Asyżu w Koszarawej Bystrej, w Diecezji Bielsko-Żywieckiej, absolwent Zespołu Szkół Technicznych, który wygłosił bardzo serdeczne wobec szkoły i osobiste kazanie.

Te dni obfitowały w wiele wydarzeń, przyniosły wzruszenie i satysfakcję. Z całą pewnością był to czas, którego atmosfera będzie nam towarzyszyła przez cały rok.

Dziś możemy powiedzieć, że to, co zaczęło się 55 lat temu, będzie trwać. Nasza szkoła jest nie tylko jedną z najlepszych szkół w powiecie puławskim, ale i w województwie lubelskim. Od lat potwierdzeniem tej opinii jest ranking „Perspektyw” oraz decyzje uczniów i ich rodziców wybierających „Chemik” do kontynuacji nauki po szkole podstawowej. Niekiedy staje się to tradycją rodzinną, ponieważ kształcimy już trzecie pokolenie techników. Receptą na sukces jest uczciwa codzienna praca wszystkich pracowników szkoły oraz zachęcanie do takiej pracy uczniów. Jesteśmy otwarci na potrzeby środowiska, na nowe rozwiązania techniczne, na potrzeby młodzieży.

Fundamentem sukcesów ZST są również osiągnięcia kolejnych dyrektorów: Kazimierza Kotlińskiego, Mieczysława Piwkowskiego, Józefa Siekierskiego, Henryka Głosa, a także pokoleń nauczycieli, którzy budowali prestiż tej szkoły.

Zespół Szkół Technicznych nadal będzie pracował na swoją markę tak dobrze jak dotychczas, kształcąc kolejne pokolenia techników i nie tylko...

✍ *Magdalena Grzegorzczak, Małgorzata Wiśniecka-Ozimek, nauczycielki języka polskiego*
 📷 *Tomasz Marzęda, Adam Nogowski, Robert Sadurski, Michał Pytlak*

MOW w Puławach pomaga potrzebującym

Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w Puławach nie pozostał obojętny na pomoc dla potrzebujących z Ukrainy. Młodzież wraz z opiekunami chętnie włączyła się do akcji pomocowych. Motto przewodnie placówki: „Ludzi zdobywa się otwartym sercem, a nie zaciśniętą pięścią” motywuje nas do pomocy potrzebującym. Nasi podopieczni mają dobre i otwarte serca dla innych, sprawne ręce do pracy, czas i uśmiech, którym obdarowują potrzebujących.

Wychowankowie grupy III razem z paniami J. Zeprzałką i I. Latańską uczestniczyli w akcji pomocy podjętej przez wolontariuszy z naszego miasta i regionu (przy trasie S17 Lublin-Warszawa na MOP Markuszów). To miejsce, gdzie zatrzymują się autokary i uchodźcy wojenni mogą otrzymać ciepły posiłek, kawę, herbatę, zabawkę dla dzieci, ciepłą odzież i wsparcie drugiego człowieka w trudnej chwili. Wychowankowie pomagają jak mogą. Mają chęci do pracy i chęć niesienia pomocy tym, którzy tego potrzebują. Nauka nowych słówek nie sprawia wychowankom problemu a ułatwia lepszą komunikację. Uśmiech pojawiający się na twarzach cierpiących ludzi wynagradza wszystko.

Do pomocy włączyło się również Szkolne Koło Wolontariatu działające w MOW w Puławach. Wychowankowie z klasy VIII Szkoły Podstawowej i klasy II Branżowej Szkoły I Stopnia w dniu 5.03.2022 r. w godzinach od. 8.30 do 11.30 w porozumieniu z Urzędem Miasta Puławy, pod kierownictwem p. W. Miszczak, p. T. Teodorowicza i p. S. Ostapowicza udali się do portu „MARINA – PUŁAWY”. Wspólnie z wolontariuszami uczestniczyli w przepakowywaniu i pakowaniu darów transportu humanitarnego z pomocą na Ukrainę.

 Małgorzata Cywka
pedagog MOW w Puławach

PAŹDZIERNIK MIĘDZYNARODOWYM MIESIĄCEM AAC

Z inicjatywy Międzynarodowego Stowarzyszenia Komunikacji Wspomagającej i Alternatywnej (ISAAC) od 2007 roku październik jest międzynarodowym miesiącem AAC. Celem tego wydarzenia jest upowszechnianie wiedzy oraz dzielenie się doświadczeniami związanymi z alternatywnymi i wspomagającymi metodami porozumiewania się.

Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. Marii Grzegorzewskiej w Puławach już od kilku lat czynnie włącza się w obchody międzynarodowego miesiąca AAC. Tegoroczne hasło przewodnie brzmiało „Pokaż swój głos”.

Obszar edukacji związany z komunikacją jest niezwykle istotny w pracy z uczniami, ponieważ umiejętności komunikacyjne są umiejętnościami kluczowymi. Wyposażenie ucznia w kompetencje komunikacyjne jest niezbędne w rozwoju sfery poznawczej, emocjonalnej i społecznej. Osoby z trudnościami w porozumiewaniu się za pomocą mowy, wykorzystują AAC do wspierania rozwoju mowy czynnej lub korzystają z alternatywnych sposobów porozumiewania się z otoczeniem.

Komunikacja potrzebna jest do:

- proszenia
- opisywania, opowiadania
- protestowania, odrzucania propozycji
- przywoływania uwagi
- komentowania
- zadawania pytań
- odpowiadania na pytania
- nawiązywania rozmowy
- wyrażania uczuć
- rozwijania więzi i relacji z innymi
- dzielenia się emocjami, doświadczeniami.

W praktyce naszego ośrodka AAC stosowane jest podczas zajęć WWRD, zajęć lekcyjnych, zajęć rewalidacyjnych, a także zajęć opiekuńczo-wychowawczych prowadzonych w świetlicy szkolnej i w internacie.

Wykorzystujemy gesty systemu MAKATON, kolorowe symbole PCS, zdjęcia i etykiety wyrazowe.

U pracy z uczniami stosujemy takie techniki nauki znaków jak:

- Etykietowanie otoczenia (rzeczy osobistych, przyborów szkolnych, książek, zabawek)

- Strukturyzowanie czasu za pomocą znaków graficznych: plany dnia, plany zajęć, plany lekcji
- Tablice wyborów do czynności rutynowych tj.: zabawki, czynności, posiłki, ubrania, aktywności, miejsca, nagrody itp.
- Czytanie uczestniczące
- Specjalne tablice wyborów: śpiewnik, katalog gier, filmów
- Tablice czasu i pogody
- Kalendarze
- Tablice uczestnictwa, tablice tematyczne
- Lista zadań i ich ocena
- Planowanie czynności
- Praca z książką
- Praca z tekstem zapisanym symbolami (praca w oparciu o kod kolorów, uzupełnianie luk w tekście)
- Indywidualne książki do komunikacji.

W tym roku szczególną uwagę poświęciliśmy na rozpowszechnianiu czytania uczestniczącego, podczas którego uczeń nie tylko słucha i patrzy na tekst, ale także jest aktywny w możliwy dla siebie sposób. Technika ta umożliwia

swobodę uczestniczenia w procesie czytania, co stymuluje myślenie, naukę języka, nowego słownictwa oraz ułatwia rozumienie i zapamiętywanie czytanego tekstu. Zadaniem ucznia podczas czytania kolejnych zdań tekstu jest uzupełnienie luki/pauzy osoby czytającej odpowiednią czynnością, wskazaniem znaku graficznego, wykonaniem gestu lub podaniem przedmiotu. Metoda ta podnosi motywację do nauki czytania, uczy naprzemienności w działaniu, rozwija słownictwo i utrwala schemat zdania.

Rozpowszechnianie techniki czytania uczestniczącego znacznie wzbogaciło naszą wewnątrzszkolną „BIBLIOTEKĘ AAC”. Stworzyliśmy zbiór książek w wersji papierowej i elektronicznej do wykorzystania na różnych typach zajęć, a także w domu rodzinnym jako kontynuacja działań terapeutycznych. Naszą inspiracją były wiersze, proste teksty dla dzieci oraz otaczająca nas rzeczywistość.

W codziennej pracy stale obserwujemy pozytywny wpływ AAC na rozwój naszych podopiecznych. AAC w znacznym stopniu zwiększa aktywność użytkownika. Wspiera budowanie tożsamości osoby niemówiącej, daje niezależność i pozwala wpływać na własne życie.

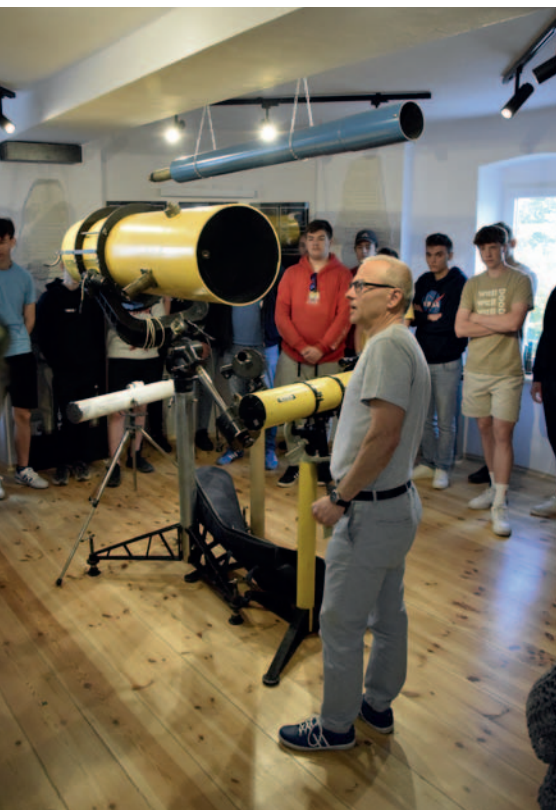

Osoby zainteresowane tematem AAC zapraszamy na indywidualne konsultacje w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Puławach.

*✍ Paulina Bąkała
surdopedagog,
oligofrenopedagog,
nauczyciel WWRD*

📷 Agnieszka Karsznia

OBSERWATORIUM ASTRONOMICZNE

W kwietniu bieżącego roku otworzyło swe podwoje Obserwatorium Astronomiczne w Puławach. Jest to obiekt Młodzieżowego Domu Kultury w Puławach i na co dzień odbywają się tu zajęcia astronomiczne, krajoznawczo-turystyczne, a raz w miesiącu wystawy prac plastycznych. Proponujemy również warsztaty i wystawy stałe. Jest tu paramuzeum poświęcone pani Marii Kapturkiewicz-Szewczyk. W naszym obiekcie można oglądać nocne i dzienne niebo, korzystając, dzięki uprzejmości Polskiego Towarzystwa Miłośników Astronomii O. Puławy z profesjonalnych teleskopów i lunet. Tu znajdziemy również dawne teleskopy, zobaczymy

zapierające dech w piersiach widoki okolic z wysokiego tarasu i w końcu poznamy niemałą listę astronomów. Nasze obserwatorium jest jedynym czynnym i tak aktywnie działającym tego typu obiektem w regionie.

Czynne jest od poniedziałku do piątku, w godzinach przed i popołudniowych. We wtorki i piątki członkowie PTMA są w obserwatorium do dyspozycji

w godz. 18:00-20:00. Nauczyciel i przewodnik MDK Puławy według planu zajęć MDK Puławy. Informacje i zgłoszenia pod numerem tel: 534 161 834.

Zapraszamy do odwiedzania naszej astronomicznej perełki!

 Aleksandra Kozak-Kotowska
dyrektor MDK Puławy
 Sławomir Guz

NARODOWE CZYTANIE

Młodzieżowy Dom Kultury jak co roku bierze udział w tej literackiej akcji Pary Prezydenckiej. W tegorocznej edycji, jak zwykle niekonwencjonalnym pomysłem reżysera Huberta Domańskiego było przedstawienie „Świtezianki” w zupełnie nowej odsłonie. Dwanaścioro uczestników z różnych instytucji powiatu puławskiego czytało, śpiewało i odgrywało mickiewiczkowskie role w otoczeniu i klimacie targowiska. 20-to minutowy, ale jakże barwny i pełen emocji spektakl przyciągnął przeszło 150 uczniów ze szkół miejskich i powiatu.

Dziękujemy serdecznie wszystkim, którzy co roku poddają się naszym pomysłom i uczestniczą w tym wydarzeniu, a także dyrekcji, pracownikom Zespołu Szkół Technicznych w Puławach za udostępnienie auli i młodzieży za organizację nagłośnienia.

 Aleksandra Kozak-Kotowska, dyrektor MDK Puławy

 Daniel Mróz

Staż zagraniczny drogą do sukcesu zawodowego – PROGRAM ERASMUS+

Projekt „Staż zagraniczny drogą do sukcesu zawodowego” realizowany był w Zespole Szkół nr 1 im. Stefanii Sempołowskiej w Puławach w ramach programu Erasmus+ KA1 – Mobilność edukacyjna, KA102 – Mobilność osób uczących się i kadry w ramach kształcenia zawodowego. Partnerem przyjmującym była DEULA-Nienburg GmbH w Niemczech.

Udział w projekcie był szansą nie tylko na podniesienie kwalifikacji i doskonalenie posiadanych umiejętności przez jej uczestników, ale również na podniesienie jakości pracy szkoły oraz na nadanie jej europejskiego wymiaru. Kolejną zaletą przystąpienia do programu była możliwość kształtowania u naszych uczniów postaw świadomych swojej tożsamości Europejczyków, korzystających z dobrodziejstw niesionych przez Unię Europejską.

Głównymi celami projektu było: zwiększenie mobilności absolwentów na europejskim rynku pracy, rozwój umiejętności zawodowych, podniesienie kompetencji językowych w zakresie znajomości języka branżowego oraz bliższe poznanie tradycji i kultury kraju goszczącego.

Uczestnikami mobilności byli uczniowie ZS nr 1 w Puławach kształcący się w zawodzie technik spedytor oraz technik żywienia i usług gastronomicznych, którzy w czasie realizacji stażu byli

uczniemi klas II i III. Udział w stażu wzięło 72 uczniów: 35 z klas o profilu technik spedytor i 37 z klas technik żywienia i usług gastronomicznych. Staże trwały dwa tygodnie, uczestnicy otrzymali

certyfikaty od partnera przyjmującego DEULA-Nienburg GmbH oraz dokument EUROPASS MOBILNOŚĆ.

Niemiecki partner umożliwił uczniom naszej placówki dostęp do nowoczesnych technologii, maszyn i urządzeń oraz innowacyjnych rozwiązań w zakresie gastronomii i spedycji, a nauczyciele – opiekunowie mieli możliwość zapoznania się z nowymi metodami pracy i nauki. W trakcie stażu młodzież miała możliwość nabycia między innymi wiedzy na temat przestrzegania zasad BHP zgodnych z prawem europejskim podczas prac wykonywanych w zakładach gastronomicznych i firmach spedycyjnych, a także nabycia wiedzy i umiejętności praktycznych związanych z funkcjonowaniem i stosowaniem nowych rozwiązań technologicznych i organizacyjnych w przedsiębiorstwach tych branż.

Poznanie metod i rozwiązań organizacji pracy w Niemczech, a także kultury i tradycji tego kraju wzbogaciło wiedzę i kompetencje zawodowe uczniów. Planowane działania w ramach projektu wpisały się w potrzeby zawodowe naszych uczniów, nauczycieli, wymagania egzaminów zawodowych oraz preferencje przyszłych pracodawców.

Pozytywny wpływ projektu będzie zauważalny na różnych szczeblach: zarówno lokalnym i regionalnym, jak również krajowym i europejskim. Na poziomie regionalnym, udział w projekcie zapewni podniesienie kwalifikacji uczniów kształcących się w zawodach technik spedytor i technik żywienia i usług gastronomicznych, znacznie zwiększając ich szanse na podjęcie pracy w zawodzie. Zdobywając doświadczenie zawodowe w zagranicznej firmie, nasi uczniowie staną się konkurencyjni na rynku pracy zarówno na poziomie krajowym jak i międzynarodowym.

 Anna Cieślik
szkolny koordynator projektu

Wakacyjne staże zawodowe dla uczniów Technikum nr 1 w Puławach

W Zespole Szkół nr 1 im. Stefanii Sempołowskiej realizowany jest projekt „Podniesienie jakości kształcenia zawodowego w Powiecie Puławskim”. Projekt jest współfinansowany z europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego. Okres realizacji projektu 28.09.2020 r. – 31.08.2023 r.

W ramach przewidzianych do realizacji działań w okresie wakacyjnym 30 uczniów Technikum nr 1 w Puławach uczestniczyło w wakacyjnych stażach u lokalnych pracodawców. Staż odbywał się na podstawie umowy w wymiarze 150 godzin wg ustalonego harmonogramu i programu zgodnego z kierunkiem kształcenia. Uczestnikom stażu wypłacono stypendium stażowe w wysokości 2600 zł. Ponadto projekt przewidział wynagrodzenie dla opiekunów staży, pokrycie kosztów odzieży ochronnej, koszt badań lekarskich, zakup materiałów zużywalnych.

Programy staży zawodowych były zgodne z podstawą programową w nauczanych zawodach: technik ekonomista, technik spedytor, technik żywienia i usług gastronomicznych, technik usług fryzjerskich.

Dzięki poznaniu rzeczywistych warunków pracy u pracodawców uczestnicy podnieśli swoje kompetencje w kontekście nauczanego zawodu. Za możliwość nauki w praktycznym wymiarze dziękują przedsiębiorcom:

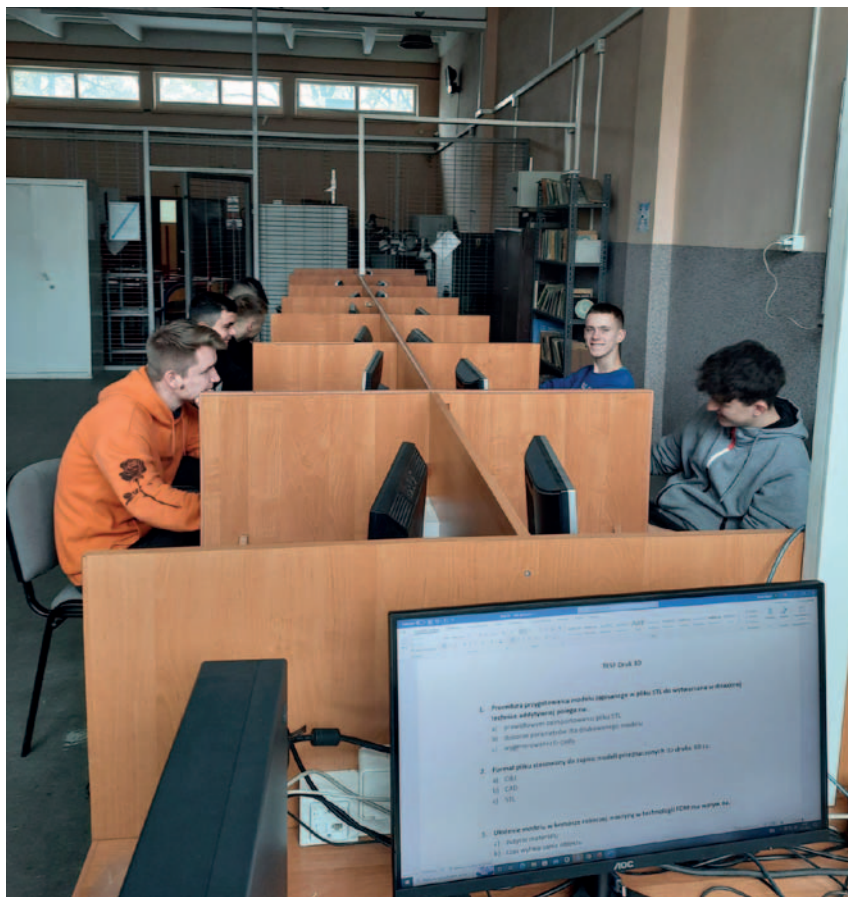
- AUTO PIKUL Mariola Pikul w Puławach,
- Gastro Group Bis sp. z o.o. oddział w Polsce „U Kucharek”,
- NOVA Salon Fryzjerski Ewa Krawczak w Puławach,
- MARGO Salon Fryzur Małgorzata Szczepaniak w Puławach,
- STUDIO FRYZUR Krajewscy w Puławach,
- CASH Director S.A w Puławach,
- TransTom Tomasz Kęska w Dobrosławowie,
- PeweKS Kamil Styczyński w Puławach,
- Maxvega sp. z o. o. w Puławach.

 Lidia Nogowska
koordynator w Zespole Szkół nr 1 w Puławach

ZKZ nastawieni na rozwój

Zespół Kształcenia Zawodowego w Puławach aktywnie wykorzystuje możliwości płynące z uczestnictwa w projekcie „Podniesienie jakości kształcenia zawodowego w Powiecie Puławskim” współfinansowanego przez Unię Europejską w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020, oś priorytetowa: Edukacja, kwalifikacje i kompetencje, Działanie 12.4 Kształcenie zawodowe, a realizowanego przez Powiat Puławski.

Jedną z aktywności prowadzoną w ramach projektu były zorganizowane w roku szkolnym 2021/2022 kursy dla uczniów z powiatu puławskiego: operatora koparko-ladowarki (w którym wzięło udział 10 uczniów ZKZ i 10 uczniów ZS nr 2), spawania metodą MAG (w którym wzięło udział 5 uczniów ZKZ i uczniów ZS nr 2) oraz operatora wózków widłowych podnośnikowych (w którym wzięło udział 10 uczniów ZKZ, 10 uczniów ZS nr 2 oraz 10 uczniów MOS). W ubiegłym roku szkolnym placówka zorganizowała również płatny staż dla 6 wyróżniających się uczniów we współpracy z przedsiębiorstwem Stanisław Krzaczek Zakład Produkcyjno-Handlowy. Podejmowane przedsięwzięcia wzbogaciły uczniów o praktyczne umiejętności oraz uatrakcyjniły ich doświadczenie zawodowe dla przyszłego potencjalnego pracodawcy.

W obecnym roku szkolnym 2022/2023 placówka także nie stoi w miejscu i realizuje szkolenia, które otwierają nowe zawodowe możliwości dla swoich wychowanków. Aktualnie 8 najlepszych uczniów bierze udział w kursie „Programowanie i obsługiwanie procesu druku 3D”. Niebawem rozpocznie się szkolenie „Tworzenie witryn internetowych”, w których weźmie udział 10 uczniów ZKZ. Niewątpliwie tematyka szkoleń stanowi krok w stronę kreatywnych uczniów, którzy chcą osiągnąć umiejętności z różnorodnych dziedzin, nie tylko związanych z ich profilem zawodowym, a tym samym stać się atrakcyjnym kandydatem na rynku pracy.

 Kinga Próchniak, nauczyciel

POWIAT PUŁAWSKI KULTURĄ STOI

Nagrody starosty za wybitne osiągnięcia w kulturze rozdane!

– W imieniu własnym i Zarządu Powiatu Puławskiego serdecznie dziękuję wszystkim artystom, twórcom i animatorom kultury za zaangażowanie, ciekawe formy ekspresji, nawiązywanie do historii regionu, staropolskiej tradycji ludowej, a także wysiłek włożony w przedsięwzięcia kulturalne, które są wspaniałą wizytówką Powiatu Puławskiego. Jesteście Państwo naszą dumą, skarbnicą wiedzy i doświadczenia – podkreśliła starosta puławska Danuta Smaga otwierając XXII Powiatowy Dzień Kultury. Do życzeń dołączyli również poseł na Sejm RP prof. Krzysztof Szulowski oraz przewodniczący Rady Powiatu Janusz Wawerski, reprezentujący jednocześnie ministra edukacji i nauki prof. Przemysława Czarnka.

Wśród osób uhonorowanych Dorocznymi nagrodami Starosty Puławskiego za osiągnięcia w dziedzinie kultury znaleźli się:

- Jolanta Błaszczyk
- Łukasz Chojnacki
- Tadeusz Dymkowski
- Teresa Dymowska
- Kacper Gołda
- Katarzyna Grzechnik
- Janusz Hładki
- Szymon Kania
- Natalia Kosmowska
- Małgorzata Kowal
- Dominik Mielko
- Barbara Miluska
- Ewa Mrozek-Rodzikowa
- Kazimierz Murat
- Magdalena Nowak
- Mariusz Przybyś
- Iga Pyśkiewicz
- Sławomir Snopek
- Tadeusz Stachyra
- Leon Surdacki
- Jolanta Wawer
- Ewa Wolna
- Teresa Woszczek
- Janina Wójcik
- Elżbieta Wójtowicz

NAGRODZONE ORGANIZACJE:

- Chór Gminy Kurów
- Chór „Jubilato Deo”
- Grupa fotograficzna „Spułaf”
- Harcerski Zespół Pieśni i Tańca "Grześ"
- Klub Rękodzieła "Ziemianka"
- Koło Gospodyń Wiejskich z Zagród
- Koło Gospodyń Wiejskich "Polanki" w Parchatce
- Koło Gospodyń Wiejskich „HUTOWIANKI”
- Koło Gospodyń Wiejskich z Wojszyna
- Nałęczowska Fundacja Muzyczna
- Stowarzyszenie Twórców Ludowych i Rękodzieła Artystycznego w Kazimierzu Dolnym
- Zespół teatralno-obrzędowy „Kalina” z Markuszowa

Specjalny dyplom uznania od starosty puławskiego trafił do Muzeum Czartoryskich w Puławach.

Serdecznie gratulujemy wszystkim nagrodzonym, dziękujemy za wzbogacanie życia kulturalnego Ziemi Puławskiej oraz życzymy wszelkiej pomyślności, powodzenia w podejmowanych przedsięwzięciach i projektach artystycznych.

Dziękujemy za udział w gali kultury i mamy nadzieję, że będą Państwo miło wspominać to niecodzienne wydarzenie. Dziękujemy także za występ artystom lokalnym – KGW Polanki, a także Jackowi Wójcickiemu z zespołem. Wyrażamy wdzięczność dyrekcji i pracownikom Zespołu Szkół Technicznych za pomoc w organizacji święta kultury, Lubelskiemu Bankowi Spółdzielczemu w Końskowoli za ufundowanie nagrody dodatkowej oraz szkółce roślinnej „Bracia Dębscy” za udostępnienie pięknych roślin do dekoracji sceny. Dziękujemy także za sprawowane patronaty medialne: Telewizji Polskiej Program 3 Lublin, Polskiemu Radiu Lublin, Radiu Impuls, LPUTV i LPU24, portalowi To nasz Region, Dziennikowi Wschodniemu, Kurierowi Lubelskiemu i Wspólnocie Puławskiej.

 Andrzej Wenerski
kierownik Wydziału Promocji, Kultury, Sportu i Turystyki
 Anna Wyczółkowska

DOŻYNKI POWIATOWE W GÓRZE PUŁAWSKIEJ

Solidna porcja kultury ludowej z rozrywką w tle

– Serdecznie dziękuję wszystkim uczestnikom, współorganizatorom, parafii w Górze Puławskiej, sponsorom – Grupie Azoty Puławy i Lubelskiemu Bankowi Spółdzielczemu, wystawcom, kołom gospodyń wiejskich i gminom, a zwłaszcza wójtowi Kamilowi Lewandowskiemu i pracownikom gminy Puławy, za aktywny udział w Dożynkach Powiatowych Góra Puławska 2022. Dzięki wspólnej pracy udało nam się zorganizować wspaniałe wydarzenie i razem podziękować za ciężką i niezwykle potrzebną pracę polskiego rolnika. Dziękuję także gościom tak tłumnie odwiedzającym naszą imprezę.

Słowa wdzięczności za obecność i dobre słowo kieruję także do posła na Sejm RP prof. Krzysztofa Szulowskiego, przewodniczącego Rady Powiatu Puławskiego Janusza Wawerskiego oraz przedstawicieli prezesa Rady ministrów, prezesa Prawa i Sprawiedliwości, Ministra edukacji i nauki, wojewody lubelskiego w osobach radnych Marka Wocha i Mariusza Wicika, a także dyrektora LUW Mariusza Kidaję – napisała na swoim profilu starosta puławska Danuta Smaga, podsumowując tegoroczne święto plonów.

Podczas dożynek odznakami „Zasłużony dla rolnictwa” przyznany

przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi zostali uhonorowani: Jerzy Gąsiorowski, Adam Lis, Ewa Madej, Andrzej Sikora, Andrzej Kisiel, Elżbieta Gędek, Dariusz Próchniak i Grzegorz Próchniak. Natomiast nagrody Starosty Puławskiego za osiągnięcia w rolnictwie trafiły do: Andrzeja Gutowskiego, Witolda Borzęckiego, Mariusza Paciejewskiego, Aleksandry Lipnickiej, Krzysztofa Wójcika, Zofii i Tadeusza Pszkit, Piotra Borkowskiego, Dawida Chołaja, Andrzeja Palucha. Rolnicy zostali również nagrodzeni przez Lubelski Bank Spółdzielczy.

Szczególne odznaczenie – „Zasłużonego dla Powiatu Puławskiego” przyznaliśmy za wieloletnią działalność na niwie kultury ludowej Elżbiecie Wójtowicz z Wólki Kątnej w gminie Markuszów. Odznaczeni zostali również Zasłużeni dla gminy Puławy: Dorota Jabłońska, Zofia Małek, Krzysztof Gowin, Artur Mizura.

Powiatowe święto plonów to znakomity czas na przeprowadzenie tematycznych konkursów. Do konkursu wieńców dożynkowych zgłoszono trzydzieści dzieł.

W KATEGORII WIENIEC TRADYCYJNY ZWYCIĘŻYLI:

1. KGW Zagrody
2. KGW Skoki
3. KKW Wojszyn

Wyróżnienie: KGW Kośmin

W KATEGORII WIENIEC WSPÓŁCZESNY ZWYCIĘŻYLI:

1. KGW „Hutowianki” z Huty
2. KGW „Z Tradycjami” z Bronowic
3. KGW „Strażacy razem” z Borysowa

Wyróżnienie: Stowarzyszenie Kobiety z Pasją Borowa Skoki

KONKURS STOISK DOŻYNKOWYCH

1. Gmina Puławy
2. Gmina Baranów
3. Gmina Żyrzyn

Wyróżnienie: Klub Twórców Ludowych w Puławach

KONKURS CHLEBA

Kategoria chleb zwykły:

1. KGW Zagrody – Elżbieta Kozak
2. Zespół Śpiewaczy „Czołnowianki” – Barbara Ambrożek

Kategoria chleb razowy:

1. Klementowice – Grażyna Stasiak
2. Borowa – Grażyna Kowa
3. Zespół Śpiewaczy „Kaolinki”

Kategoria chleb z dodatkami:

1. Rudy – Anna Owczarz
2. KGW w Bronisławce
3. Wojszyn – Bożena Wasilek

KONKURS TWÓRCZOŚCI LUDOWEJ**Kategoria tkanina:**

1. Beata Woźniak
2. Kinga Polak
3. Leokadia Misiurek

Kategoria plecionkarstwo i wikliniarstwo:

1. Maria Papis
2. Andrzej Sikora
3. Barbara Rułka

Kategoria rzeźbiarstwo:

1. Tomasz Wiraszka
2. Ryszard Wrótniak
3. Kazimierz Kozak

Kategoria sztuka użytkowa:

1. Joanna Gracz
2. Jan Żurek
3. Elżbieta Gol

Kategoria plastyka obrzędowa:

1. Jadwiga Polak
2. Małgorzata Urban
3. Alicja Górka

Kategoria malarstwo:

1. Barbara Jemioł
2. Agnieszka Wałach
3. Olena Suworowa

Serdecznie gratulujemy wszystkim nagrodzonym. Wielkie brawa!

O dobrą zabawę uczestników za-
dbały lokalne zespoły: Harcerski Zespól
Pieśni i Tańca Grześ, Chór Pokolenie
i Promienie, Zespól Śpiewaczy przy
KGW Żyrzyn, Chór Ziemi Baranowskiej,
„Dziesiątki” z Bochofnicy i KGW „Polanki
z Parchatki gm. Kazimierz Dolny, Zespól
Tańców Polskich Rosa z Janowca, Kalina
z Markuszowa, Natalia Kosmowska,
Cyganeria oraz Czadomam i Veegas.

 Andrzej Wenerski
kierownik Wydziału Promocji,
Kultury, Sportu i Turystyki

 Anna Wyczółkowska, Andrzej Wenerski

Etap powiatowy BITWY REGIONÓW w Gołębiu

Koło Gospodyń Wiejskich z Zagród zdobyło I miejsce w etapie powiatowym Bitwy Regionów odbywającym się 17 lipca 2022 r. w ramach Pikniku z Produktem polskim w Gołębiu. II miejsce wywalczyło KGW Tomaszów, zaś III KGW Skoki. Wyróżnienia trafiły do: KGW Babki znad Klikawki, Stowarzyszenia Edukacja Rozwój Aktywność ERA Kotliny, KGW Kajetanowianki.

Słowa uznania i podziękowania do laureatów oraz wszystkich organizacji biorących udział w konkursie skierowali poseł na Sejm RP Krzysztof Szulowski, starosta puławski Danuta Smaga, dyrektor Oddziału w Lublinie Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa Kamila Grzywaczewska, dyrektor departamentu rolnictwa Urzędu Marszałkowskiego w Lublinie Ewa Szałachwiew oraz wójt gminy Puławy Kamil Lewandowski. Gospodynie odwiedziła również poseł Sławomir Skwarek, przewodniczący rady powiatu Janusz Wawerski, członkowie zarządu powiatu, a także wójtowie i liczni goście.

Serdecznie dziękujemy organizatorom i współorganizatorom, a także wszystkim osobom, organizacjom, zespołom i instytucjom, które przyczyniły się do sprawnej realizacji wydarzenia:

- Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi,
- Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa Oddział Terenowy w Lublinie,
- Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa,
- Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego,
- Gmina Puławy,
- Gminny Ośrodek Kultury w Gołębiu,
- Parafia pw. św. Floriana i św. Katarzyny w Gołębiu,
- Zakładowa Straż Pożarna Grupa Azoty Zakłady Azotowe "Puławy" S.A.

Imprezę uświetnili lokalni artyści: KGW Zagrody, Koziółki z Kozła", siostry Karina i Nikola Ciesielskie, Śpiewający Seniorzy z Gołębia, Ryszard Rokita, Małgorzata Kowal, Natalia Kosmowska, Chór Pokolenie, Olga Michta.

 Andrzej Wenerski
kierownik Wydziału Promocji, Kultury, Sportu i Turystyki

Festiwal „Złota Jesień” w Rejonie Criuleni w Republice Mołdawii

Delegacja Powiatu Puławskiego, na zaproszenie partnera zagranicznego Rejonu Criuleni w Republice Mołdawii, miała zaszczyt uczestniczyć w mołdawskim festiwalu „Złota Jesień”. Dzięki bezpośredniemu uczestnictwu uzyskano możliwość poznania bogatej, mołdawskiej tradycji, kultury i zwyczajów ludowych.

PRZEMÓWIENIE STAROSTY DANUTY SMAGI PODCZAS OTWARCIA FESTIWALU

SPOTKANIE W URZĘDZIE REJONU CRIULENI

W GABINECIE PREZYDENTA REJONU CRIULENI

Wizyta delegacji, w składzie której znaleźli się: starosta puławski Danuta Smaga, przewodniczący Rady Powiatu Janusz Wawerski, wicestarosta Leszek Gorgol oraz kierownik Wydziału Promocji, Kultury, Sportu i Turystyki Andrzej Wenerski, obfitowała w liczne spotkania dotyczące przyszłej współpracy i wymiany kulturalnej młodzieży oraz wykonawców folkloru. Poruszono także niezwykle ważne dla naszego partnera aspekty integracji z Unią Europejską, a także problemy związane z agresją Rosji na sąsiednią Ukrainę. Ponadto ustalono ramy współdziałania w zakresie przyszłorocznej realizacji forum turystyki i święta kultury ludowej. Nawiązano także kontakty z delegacją estońską, które mogą zaowocować przyszłą współpracą.

Serdecznie dziękujemy za zaproszenie i pozostajemy w nadziei na dalszą, owocną współpracę.

 Andrzej Wenerski
kierownik Wydziału Promocji, Kultury, Sportu i Turystyki

POWIATOWY KLUB KSIĄŻKI WZNOWIŁ SWOJĄ DZIAŁALNOŚĆ

– 3 spotkania już za nami

28 września 2022 r. o godz. 12.00 w Powiatowej Bibliotece Publicznej odbyło się pierwsze po długiej przerwie spotkanie Powiatowego Klubu Książki. Gościem spotkania, już po raz kolejny była Maja Wolny. Tym razem autorka opowiedziała o swojej najnowszej książce pt. „Klątwa”. Fabuła przeniosła nas do XVII-wiecznego Kazimierza Dolnego, a główna bohaterka Regina Zalewska przypomniała nam o niezwykle popularnych w owych czasach procesach o czary. Maja Wolny zachęciła wszystkich uczestników do sięgnięcia po swoją najnowszą powieść i pokazała, jak mały dystans dzieli z pozoru odległy wiek XVII i czasy współczesne. A historia jak koło toczy się i lubi się powtarzać. Autorka uchyliła także rąbka tajemnicy i zdradziła nam swoje pisarskie plany na przyszłość.

Kolejne spotkanie Powiatowego Klubu Książki odbyło się 27 października 2022 r. o godz. 11.00. Tym razem naszym gościem była Sylwia Winnik. Autorka między

innymi książek „Dziewczęta z Auschwitz” i „Dzieci z Pawiaka”. Pani Sylwia przybliżyła nam kulisy swojej pracy reporterskiej i opowiedziała o fascynacji historią i literaturą wojenną. Pokrótkie autorka zaprezentowała wszystkie swoje dotychczasowe publikacje, wybierając z każdej z nich najbardziej ciekawy wątek. Taka forma rozmowy o swojej twórczości stała się wspaniałą i niezwykle oryginalną recenzją książkową i rekomendacją czytelniczką. Na zakończenie pani Sylwia opowiedziała o swojej najnowszej książce tym razem skierowanej do dzieci pt. „Tymek, Czarny Kot i zagadki Pałacu Marianny”, ale i w tej publikacji nie zabrakło wątków historycznych. Książki autorstwa pani Sylwii idealnie pokazują w jaki inspirujący sposób można pokazywać trudne momenty historyczne filtrując je przez emocje, wspomnienia i doświadczenia bohaterów.

30 listopada 2022 r. zaproszenie Powiatowego Klubu Książki przyjęła puławska poetka Anna Magdalena

Filipiak. Pani Anna na co dzień pracuje jako instruktor w Puławskim Ośrodku Kultury „Dom Chemika”, a swój debiutancki tomik poetycki pt. „Mój ogród” wydała w 2001 r. Tym razem spotkała się z nami, by opowiedzieć o swoim ostatnim wydawnictwie, czyli tomiku „Dotykam słów intymnie”, który ukazał się 2019 r. Poetka przybliżyła Klubowiczom genezę powstania tomiku, zdradziła skąd czerpie inspiracje i dlaczego zdecydowała się tym razem pisać tylko o miłości. Pani Ania zaprosiła nas także do świata teatru, który obok poezji jest jej niezwykle pasją oraz opowiedziała o swoich muzycznych planach.

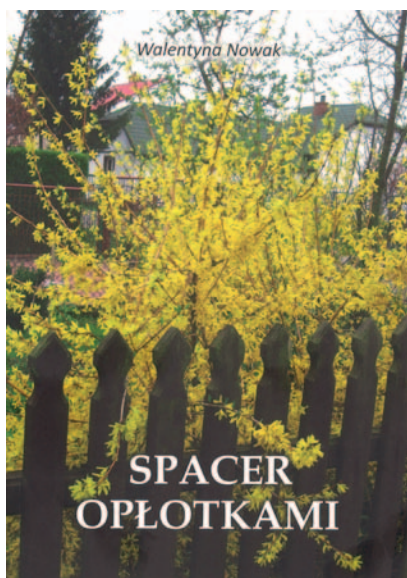
Serdecznie zapraszamy na kolejne spotkania Powiatowego Klubu Książki, które odbywają się raz w miesiącu w Powiatowej Bibliotece Publicznej w Puławach.

 Katarzyna Adamowska-Kane,
instruktor PBP

„SPACER OPŁOTKAMI” opowieści mieszkańców Borowej i Skoków

– dołącz i posłuchaj niezwykłej relacji!

Czy w dobie cyfryzacji i wirtualnej rzeczywistości, ktoś znajdzie czas na spacer po niewielkich nadwieprzańskich wsiach? Na spacer opłotkami, żeby słuchać opowieści o codziennym życiu mieszkańców, o lokalnej historii i wydarzeniach, które miały tam miejsce? Okazuje się, że tak! Grupa zainteresowanych liczy kilkadziesiąt osób, które w listopadowe popołudnie zgromadziły się w wiejskiej świetlicy w Skokach, aby uczestniczyć w promocji niewielkiej, ale jakże cennej publikacji „Spacer opłotkami”, pod redakcją Walentyny Nowak. A prognozy dotyczące popularyzowania lokalnej historii wsi Borowa oraz Skoki są imponujące, bo książeczka z widniejącym na okładce krzakiem wiosennej forsycji, jest w rękach nie tylko uczestników spotkania, ale trafiła już do mieszkańców powiatu puławskiego.

Podczas opisanego przez autorkę spaceru, oglądamy kapliczki, krzyże, słuchamy relacji rdzennych mieszkańców,

k którzy z dumą przekazują lokalną historię, dzielą się tym, co usłyszeli od swych ojców czy dziadków. A dowodem utrwalonych wspomnień są archiwalne zdjęcia i czasem bardzo dokładne relacje. Zatrzymując wzrok na niektórych stronach, aż trudno wyobrazić sobie wiejską infrastrukturę sprzed ponad 70 lat, kiedy nie było asfaltowych dróg i zaczęły pojawiać się słupy latarni elektrycznych.

„Spacer opłotkami” opowieści mieszkańców Borowej i Skoków bez wątpienia zabiera czytelników w podróż w czasie, odkrywa historię ukrytą w archiwach i ludzkiej pamięci. Autorom wspomnień przyświecał, jeden wspólny cel – ocalić od zapomnienia. Chcieli utrwalić dla kolejnych pokoleń borowiaków i skokowiaków, to, co ulotne i bezcenne, pamięć o ludziach i miejscach, życie w prostych, wiejskich realiach, ale jakże wielowymiarowe, spotkania, na co dzień i od święta, wspólne, społeczne inicjatywy – budowę szkoły i świetlicy, a także wspomnienia o stanie wojennym.

Nie jest to zwyczajna, regionalna publikacja, to książka utkana ze wspomnień, które przeplata poetyckie słowo, jednej z mieszkanki wsi Borowa – Zofii Aliny Kurpiel.

Walentyna Nowak, pod której czujnym okiem powstawała ta publikacja, stwierdziła podczas rozmowy, że książeczka ta może otworzyć nowy rozdział w życiu mieszkańców Borowej i Skoków, być początkiem budowania kroniki, istniejących od czasów średniowiecza, malowniczych wiosek, położonych nieopodal majestatycznych, polskich rzek, Wisły i Wieprza.

✍ Joanna Czajkowska
nauczyciel, dziennikarz
📷 Andrzej Wenerski

Wywiad z Zofią Aliną Kurpiel

KILKA SŁÓW O POETCE...

Pani Zofia Kurpiel jest aktywną działaczką Koła Gospodyń Wiejskich w Skokach, współpracuje ze Stowarzyszeniem „Kobiety z Pasją Borowa – Skoki”, Domem Kultury w Dęblinie oraz Gminnym Ośrodkiem Kultury w Gołębiu. Patriotka, dba o rodzinne korzenie i swoją małą ojczyznę. Osoba niezwykle skromna i wrażliwa. Ma artystyczną duszę i nieustającą potrzebę ekspresji oraz działania. Z zamiłowaniem zajmuje się rękodziełem. Bez ustanku ma chęć wyrażania siebie i tworzenia czegoś, co swoim pięknem wzbogaci świat zewnętrzny. Tworzy kolorowe kwiaty z krepiny i krepy, wieńce dożynkowe, palmy wielkanocne, stroiki świąteczne, maskotki, ozdoby z masy solnej, liści, czy papierowej wikliny. Uwielbia obcować z przyrodą, kocha zwierzęta, pomaga osobom potrzebującym.

Czytanie książek od zawsze było jej pasją. Swoją przygodę z pisaniem rozpoczęła ponad 15 lat temu. Dzięki wsparciu pracowników Gminnego Ośrodka Kultury w Gołębiu ośmieliła się zaprezentować swój dorobek twórczości. W 2022 r. wydała tomik wierszy „Prosto z serca”, który dedykowała najbliższym. Kilka jej kompozycji znajdziemy w publikacji pani Walentyny Nowak pt. „Spacer opłotkami”. Jej utwory poetyckie są nostalgiczne, refleksyjne, wywołują wspomnienia. Pani Zofia w swej twórczości często przywołuje pamięć czasy dzieciństwa. Wiele wierszy poświęciła rodzinie, głównie matce. Obcowanie z niezwykle pięknym przyrodą inspiruje, fascynuje i urzeka artystkę. Z jej poezji płynie ogromna wrażliwość serca, miłość i wiara. Tomik jest zbiorem wierszy prostych, ale jednocześnie głębokich i wzruszających, wnosi

iskierkę nadziei dla innych. Ta niezwykła lektura pozwala na refleksję nad życiem.

■ Skąd wzięło się Pani zainteresowanie poezją?

Od dziecka lubiłam czytać, z łatwością nawiązywałam kontakty z ludźmi, interesowały mnie biografie pisarzy, malarzy, historia Polski, wiersze Mickiewicza. W dorosłym życiu zaciekała mnie twórczość ks. Jana Twardowskiego i Wisławy Szymborskiej. Od zawsze lubiłam pisać, miałam lekkość pióra.

■ Co ukształtowało Panią jako poetkę? Czy było to jakieś życiowe doświadczenie?

Był to impuls życiowych tragicznych doświadczeń bliskich mi osób. Próbowałam się wczuć w drugą osobę w obliczu śmierci, dzięki temu zrozumieć jej stan. Od tamtej pory przelewam na papier to, co mi w sercu gra.

■ Z czego czerpie Pani inspiracje?

Inspiracją dla mnie jest przeczytane zdanie. Na przykład kiedyś w czasopiśmie kobiecym przeczytałam „siła jest kobietą” i moje myśli krążyły wokół tego zdania. Wiersz „Płonąca pochodnia” inspirowany był krzewem spotkanym podczas spaceru. Zainspirowała mnie jego kolorystyka. Dostrzegłam jego niezwykłość pośród szarości pozostałych.

■ Czy ktoś z Pani rodziny zajmował się pisaniem?

Nie, jestem pierwszą w rodzinie osobą zajmującą się poezją. Jednak jest dużo humanistów, językowców, osób które mają łatwość przyswajania języków obcych. Jest germanista, student filologii angielskiej i francuskiej.

■ Czy dużo czasu poświęca Pani na pisanie wierszy?

Czasem nie piszę miesiącami, a czasem w tygodniu powstaje kilka wierszy. Piszę kiedy jest myśl. Najlepsze wersy przychodzą mi na myśl nocą, czasem mam wrażenie, że podczas snu ktoś dyktuje mi strofy, wtedy wstaję i notuję, a rano rozwijam myśl i powstaje wiersz. Nie czuję górnolotnej poezji, wierszy białych, bez domysłu. Jestem krytyczna w stosunku do siebie. Pisałam kiedyś pamiętniki, ale były zbyt osobiste by je pokazać światu, zniszczyłam je.

■ Co Pani zyskała dzięki pisaniu wierszy?

Satysfakcję, spełnienie siebie. Dają przyjemność innym ludziom, którzy mogą delektować się moją poezją. Cieszy mnie telefon z drugiego końca Polski z zapytaniem – Dlaczego czekałaś tak długo z publikacją swojej poezji?

■ Co chciałaby Pani przekazać czytelnikowi młodszemu pokoleniom?

By spełniali swoje marzenia. Ja miałam opory, nie wierzyłam w siebie, potrzebowałam impulsu, bałam się, że ktoś źle mnie oceni, że moja twórczość się nie spodoba. Teraz słyszę pisz, pisz...

■ Jak rozwija się Pani pisarska kariera?

Wydałam tomik wierszy „Prosto z serca”, w planach mam kolejny – „Szepty i senne marzenia”. Kilka moich wierszy można przeczytać w publikacji „Spacer opłotkami” pod redakcją mojej koleżanki Walentyny Nowak. Myślę również o najmłodszych czytelnikach. Chciałabym wydać ilustrowaną publikację z wierszami dla dzieci, zagadkami, rymowankami. Jestem dumna z rodzinnych korzeni i tradycji, chciałabym je przekazać wnukom, dlatego z wielkim zapałem uzupełniam album „Opowiedz mi babciu”. Chcę przekazać historię z mojego życia. Niech wiedzą, że babcia miała drewniany piórnik i tornister z tektury...

■ Każdy ma swój unikalny styl pracy, nawyki, techniki i upodobania. Każdy pobudza kreatywność na swój własny sposób. Jaki jest Pani?

W danym momencie mam jakiś impuls, coś mnie zajmuje, zaciekawia i piszę, a pióro pędzi i pędzi. Mam wrażenie, że nie wiem kiedy się zatrzymać. Moje wiersze są raczej dłuższe. Zazwyczaj piszę z lekkością, potem zmieniam, skracam do 4 – 6 zwrotek. Piszę dla siebie i ludzi, którzy lubią moją poezję. Kiedyś miałam okazję wziąć udział w warsztatach, ale zrezygnowałam ze względu na pomoc potrzebującej osobie. Lubię pomagać innym.

■ Z którego dzieła jest Pani najbardziej dumna i dlaczego? Które dzieło jest najbliższe Pani sercu?

Wiersz pt. „Mama”, przemijający czas przywołuje u mnie wspomnienia z dzieciństwa. Przypomina osoby mi bliskie. Piszę też wiersze na temat wydarzeń ostatniego roku – „Dwudziesty pierwszy wiek”, „Wskazówka”, „Gdzie jesteś dziewczyno?”, „Biegający czas”. Trudno wyczuć w tych słowach radość. Przelewam na papier chwile z życia, swój smutek, żal. Utwory pokazują jak postrzegam wojnę. Zmuszają do refleksji nad wydarzeniami dwudziestego pierwszego wieku.

■ Czy oprócz poezji ma Pani inne pasje?

Uwielbiam tworzyć! Rękodzieło sprawia, że jestem bardziej kreatywna we wszystkich innych dziedzinach. Pobudza moją wyobraźnię i jednocześnie daje odpoczynek. Nie lubię siedzieć beczynnie, podczas oglądania telewizji muszę coś robić np. kwiaty z liści. Wspólnie z Kołem Gospodyń Wiejskich Borowa – Skoki tworzymy kwiaty, dekoracje, stroiki, które sprzedajemy na kiermaszach. Obecnie zajmujemy się szyciem maskotek dla dzieci, którymi obdarujemy najmłodszych podczas zabawy mikołajkowej.

Dziękuję za rozmowę.

✍️📷 Katarzyna Czopko-Noworolnik
Wydział Promocji, Kultury, Sportu i Turystyki
Starostwo Powiatowe w Puławach

„Moja rodzina”

*Czasem rozmyślam o mojej rodzinie,
o jej przeszłości, co w mrokach pamięci ginie.
O dziejach dawnych, minionych,
snach i marzeniach niespełnionych.*

*Gdy nocą zamykam zmęczone oczy,
widzę izbę, w której życie się toczy.
Twarze moich przodków zatroskane,
kłęzące dzieci, słyszę pacierze cichutko szeptane.*

*Kim byli moi pradawni przodkowie?
Ludźmi prostymi, a może to jacyś panowie?
Uczciwie w pocie czoła pracujący
albo swe małe grzeszki skrywający.*

*Wierzę, że zawsze wiarą i pracą swe życie znaczyli,
a gdy Polska wzywała z pomocą spieszyli,
aby jej bronić i do czynu zbudzić.
Kochali Boga, swą Ojczyznę i ludzi.*

*Takie są moje sny o przeszłości i takie marzenia.
Wiem, że uczciwość i prawość się nigdy nie zmienia.
Pokolenia krewnych wciąż się wymieniają
a ich młodzi następcy te wartości znają.*

*Spraw Panie, by to tak zostało,
szczęścia i miłości rodzinie nie brakowało.
By się szanowała i wspierała
i w potrzebie jak niegdyś zawsze razem trwała.*

„Dwudziesty pierwszy wiek”

*Dwudziesty pierwszy wiek
naszych nadziei nie spełnia.
Świat miał być piękny, a na
nim ludzie wspaniali,
lecz takiego świata
opętani mocarze nie chcieli.
Apokalipsa się wypełnia.
Naród powstaje przeciw narodowi,
zwyrodniali przywódcy
śnią sen wariata.
O potędze, hegemonii,
brat morduje brata.
Ziemia przesiąknięta krwią
umęczonych obrońców ojczyzny.
Wola o pomstę do nieba.
Pomocy człowiekowi, pomocy potrzeba.
Bestialsko wdziera się przemoc
i nieludzkie cierpienie.
Spokojny sen dziecka i kromka chleba
to teraz matek marzenie.
A mogił wciąż przybywa
zroszonych gorącymi łzami.
I niebo rozgrzane łunami pożarów
nad ukraińskimi miastami.
W około zgliszcza i ruiny,
zniszczone szkoły i drogi.
Gdzie uśmiech dzieci i pięknej dziewczyny,
– zgasił go żołnierz wrogi.*

Powiatowe Zawody Sportowo-Pożarnicze Ochotniczych Straży Pożarnych w Górze Puławskiej

Za nami Powiatowe Zawody Sportowo-Pożarnicze Ochotniczych Straży Pożarnych w Górze Puławskiej w gminie Puławy. Do rywalizacji przystąpiło 9 męskich i 4 kobiece drużyny pożarnicze. Dodatkowo poza klasyfikacją w zawodach wzięła udział Młodzieżowa Drużyna Pożarnicza z Kozła z gminy Baranów. Gratulacje i podziękowania wszystkim strażakom złożyli m.in. poseł na sejm RP prof. Krzysztof Szulowski, zastępca Lubelskiego Komendanta Wojewódzkiego PSP w Lublinie st. bryg. Mirosław Bury oraz starosta puławski Danuta Smaga, pełniąca jednocześnie społeczną funkcję prezesa ZOP OSP.

STAROSTA PUŁAWSKI, PREZES ZOP OSP DANUTA SMAGA OTWIERA ZAWODY

KLASYFIKACJA GENERALNA ZAWODÓW W KATEGORII DRUŻYN MĘSKICH:

1. OSP Opatkowice
2. OSP Rzeczyca
3. OSP Bałtów
4. OSP Wąwolnica
5. OSP Oblasy
6. OSP Leokadiów
7. OSP Baranów
8. OSP Końskowola
9. OSP Nałęczów

KLASYFIKACJA GENERALNA ZAWODÓW W KATEGORII DRUŻYN KOBIECYCH:

1. OSP Wierzchniów
2. OSP Opatkowice
3. OSP Oblasy
4. OSP Rąbłów

Serdecznie gratulujemy laureatom i wyrażamy uznanie dla wszystkich startujących w zawodach drużyn. Wielkie brawa!

  Andrzej Wenerski
kierownik Wydziału Promocji,
Kultury, Sportu i Turystyki

SPORTOWCY Z POWIATU NAGRODZENI PRZEZ STAROSTĘ!

60 nagród finansowych i 5 wyróżnień trafiło w maju br. do wybitnych zawodników, trenerów i animatorów sportu z powiatu puławskiego. Sportowcy otrzymali nagrody z rąk starosty puławskiego Danuty Smagi na uroczystej gali zorganizowanej w hali sportowej ZST w Puławach. Do składanych przez starostę gratulacji przyłączyli się: członek zarządu powiatu Ireneusz Rzepkowski oraz radne Ilona Duda-Szalast, Małgorzata Górńska-Lenartowicz i Bożena Strzelecka. Wydarzenie uświetniły występy artystów z Młodzieżowego Domu Kultury w Puławach – Aleksandry Woch oraz Igi Pyśkiewicz.

Lista osób uhonorowanych nagrodami Starosty Puławskiego za wybitne osiągnięcia sportowe w 2021 roku:

KLUB SPORTOWY WISŁA PUŁAWY SEKCJA LEKKOATLETYKI:

- Malwina Kopron
- Witold Kopron
- Wiktoria Oko
- Alicja Sielska
- Zuzanna Gozdera
- Tomasz Sławomir Murat
- Sabina Poświatowska
- Aleksander Zdybel

KLUB SPORTOWY WISŁA PUŁAWY SEKCJA PODNOŻENIA CIĘŻARÓW:

- Daniel Goljasz
- Mateusz Zawisza
- Marianna Góra
- Mateusz Fiut
- Katarzyna Rak
- Natalia Fota
- Robert Borucki
- Dariusz Butryn
- Witold Guz

KLUB SPORTOWY WISŁA PUŁAWY SEKCJA PŁYWANIA:

- Gabriela Król
- Grzegorz Chojak

ZESPÓŁ SZKÓŁ NR 3 IM. M. DĄBROWSKIEJ W PUŁAWACH:

- Przemysław Jaroszek
- Mateusz Czapla
- Weronika Suszek
- Kamil Woch
- Otylia Muszyńska
- Joanna Spyt
- Oliwia Grzegorzczuk
- Mariusz Marek

KLUB SPORTOWY „POGOŃ” PUŁAWY:

- Michał Sędziewski
- Karol Wawrzyniak
- Antoni Gańko
- Kacper Maciejuk
- Adam Wojewódka
- Łukasz Świderski

MAYDAY TEAM:

- Barbara Cywińska
- Kinga Marek
- Wiktoria Poniewierska
- Nikola Sieniek
- Mateusz Wręga
- Wojciech Wręga

UCZNIOWSKI LUDOWY KLUB SPORTOWY ANDROS:

- Maja Kraska
- Bartłomiej Ciupa
- Ewelina Malinowska
- Nikola Śliwa
- Filip Żywarski
- Nikola Krajewska
- Alicja Krajewska
- Arkadiusz Gajos
- Marcin Bochenkiewicz

SPECJALNY OŚRODEK SZKOLNO-WYCHOWAWCZY IM. MARII GRZEGORZEWSKIEJ W PUŁAWACH:

- Paulina Tarkowska
- Szymon Freliga
- Ksawier Capała
- Agnieszka Adamczyk

PUŁAWSKA AKADEMIA KARATE TRADYCYJNEGO

- Kinga Kupisz
- Dorota Zofia Badzio
- Paweł Krzysztof Badzio

ANIMATORZY I DZIAŁACZE SPORTOWI:

- Rafał Dryk
- Robert Małkus
- Jacek Majcher
- Marcin Ochal
- Jarosław Jamiola

Wyróżnienia dla zawodników Klubu Mayday Team za osiągnięcie wysokich wyników we współzawodnictwie dzieci i młodzieży w kolarstwie szosowym w Międzywojewódzkich Mistrzostwach Młodzików w 2021 roku:

- Patrycja Mitura
- Jakub Wręga
- Jakub Kowalski
- Mateusz Maszkowski
- Bartłomiej Kamiński

Serdecznie gratulujemy nagrodzonym sportowcom i ich trenerom oraz wszystkim zaangażowanym w działalność sportową. Życzymy kolejnych, równie spektakularnych sukcesów.

✍ Andrzej Wenerski
kierownik Wydziału Promocji,
Kultury, Sportu i Turystyki
📷 Maciej Saran

Bezpieczeństwo podczas sezonu grzewczego

Co roku w Polsce powstaje ponad 100 tys. pożarów, w wyniku których śmierć ponosi około 500 osób, a kolejnych kilka tysięcy odnosi rany i poparzenia. Najwięcej, bo ponad 80% wszystkich przypadków śmiertelnych – ma miejsce w obiektach mieszkalnych, czyli w miejscach, gdzie co do zasady, czujemy się najbezpieczniej. Ponadto, co roku, szczególnie w okresie jesienno-zimowym w wyniku zatrucia tlenkiem węgla, traci życie od 50 do 70 osób. Tlenek węgla (czad) to silnie trujący gaz, bezbarwny, bezwonny i pozbawiony smaku, nazywany „cichym zabójcą”. Przyczyną tych tragicznych statystyk są niesprawne lub niewłaściwie użytkowane urządzenia grzewcze – takie jak kominki, kuchnie węglowe, piece (opalone węglem, drewnem, gazem czy paliwami płynnymi) oraz nieszczelne lub niedrożne przewody kominowe.

W 2022 r. w powiecie puławskim powstało 81 pożarów w budynkach mieszkalnych, w wyniku których odnotowano 2 ofiary śmiertelne oraz 4 osoby zostały ranne. Główne przyczyny pożarów w budynkach mieszkalnych to: nieprawidłowa eksploatacja urządzeń ogrzewczych na paliwo stałe najczęściej tzw. sadze w kominie (37), nieostrożność osób dorosłych, w tym w posługiwaniu się ogniem otwartym (6), wady urządzeń i instalacji elektrycznych (10), wady urządzeń ogrzewczych na paliwo stałe (3). Od 1 stycznia 2022 r. odnotowano również 2 interwencje związane z tlenkiem węgla w mieszkaniach, w których 3 osoby uległy podtruciu (w tym 2 dzieci).

W związku z trwającym sezonem grzewczym Państwowa Straż Pożarna przypomina o podstawowych zasadach bezpieczeństwa pożarowego w domach.

Pamiętajmy o dokonaniu obowiązkowych przeglądów stanu technicznego instalacji gazowej, elektrycznej oraz przewodów kominowych (dymowych, spalinowych i wentylacyjnych). Przeglądy przewodów kominowych powinna wykonać osoba posiadająca kwalifikacje mistrza w rzemiośle kominarskim, a przypadku instalacji gazowej lub elektrycznej, osoba z odpowiednimi kwalifikacjami wymaganymi przy wykonywaniu dozoru nad eksploatacją urządzeń, instalacji oraz sieci energetycznych i gazowych.

Prawo ponadto zobowiązuje zarządców oraz właścicieli budynków mieszkalnych wielorodzinnych oraz jednorodzinnych do przeprowadzania kontroli stanu technicznego przewodów kominowych co najmniej raz w roku. Dodatkowo w obiektach, w których odbywa się proces spalania paliwa stałego, ciekłego lub gazowego, istnieje obowiązek usuwania zanieczyszczenia z przewodów dymowych i spalinowych:

- od palenisk opalanych paliwem stałym – co najmniej raz na 3 miesiące;
- od palenisk opalanych paliwem płynnym i gazowym – co najmniej raz na 6 miesięcy;
- od palenisk zakładów zbiorowego żywienia i usług gastronomicznych – co najmniej raz w miesiącu, jeżeli przepisy miejscowe nie stanowią inaczej.

W ww. obiektach zanieczyszczenia z przewodów wentylacyjnych usuwa się co najmniej raz w roku.

Dla poprawy bezpieczeństwa powinniśmy również zainstalować w domu, czy mieszkaniu czujkę dymu, która ostrzeże

nas głośnym sygnałem dźwiękowym o pojawieniu się dymu. Domowe (autonomiczne) czujki dymu to prosty sposób na zabezpieczenie domu przed pożarem. Czujka dymu jest przeznaczona do wykrywania widzialnego dymu, powstającego w bezpłomieniowym początkowym stadium pożaru, gdy materiał zaczyna się tlić, na ogół długo przed pojawieniem się otwartego płomienia i zauważalnego wzrostu temperatury. Urządzenia te wprawdzie nie zapobiegają powstaniu pożaru, ale skutecznie mogą zaalarmować użytkowników domu czy mieszkania o pożarze. Wczesne wykrycie umożliwi w wielu sytuacjach ugaszenie pożaru w zarodku lub w przypadku braku takiej możliwości zapewni niezbędny czas do bezpiecznego opuszczenia zagrożonego budynku przez domowników. Na rynku jest wiele modeli czujek dymu. Przy wyborze nie kierujmy się tylko ceną. Wybierzmy czujkę, która ma certyfikat zgodności, co oznacza, że została przebadana w profesjonalnym laboratorium certyfikującym na zgodność z Polską Normą PN EN 14604 autonomiczne czujki dymu. Dopiero taka czujka gwarantuje niezawodność i skuteczność działania. Przed instalacją czujki dymu należy koniecznie zapoznać się z dołączoną do niej instrukcją producenta, w której znajdziemy wszelkie istotne informacje, w tym: zasady montażu, obsługi i testowania, wymiany baterii, maksymalny czas użytkowania czujki itp.

Użytkownicy urządzeń gazowych lub opalanych węglem powinni się dodatkowo zabezpieczyć montując w swoim domu czujkę czadu (tlenku węgla), która zasygnalizuje wykrycie tlenku węgla w pomieszczeniach, gdy poziom stężenia tego niebezpiecznego toksycznego gazu będzie niebezpieczny dla życia użytkowników. Pozwoli to podjąć odpowiednie działania zapobiegawcze np. wyłączenie urządzenia grzewczego i przewietrzenie pomieszczeń.

*Opracowanie na podstawie materiałów KG PSP w Warszawie
st. kpt. Konrad Wójcik KP PSP w Puławach*

Poznaj grzyby – unikniesz zatrucia

Grzybobranie to popularna forma spędzania wolnego czasu. Zarówno walory zapachowe, jak i smakowe sprawiają, że grzyby są chętnie spożywane przez ludzi. W naszych lasach rośnie wiele gatunków grzybów jadalnych, niejadalnych i trujących. Szczególnie niebezpieczne są grzyby trujące, które mogą stać się przyczyną śmiertelnego zatrucia pokarmowego.

Aby uniknąć tak poważnych zagrożeń dla życia i zdrowia, należy zbierać tylko te grzyby, które dobrze znamy. Osoby nieposiadające stosownej wiedzy, kupujące grzyby na targowiskach, powinny zwracać uwagę na atest wydany przez grzyboznawcę lub klasyfikatora i nie opierać się jedynie na bezgranicznym zaufaniu do sprzedawcy.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Puławach przy al. Królewskiej 19 zatrudnia grzyboznawcę i klasyfikatora grzybów świeżych. Z porad dotyczących gatunków grzybów można skorzystać bezpłatnie – zawsze, gdy chcemy się upewnić, czy zebrane przez nas okazy są bezpieczne dla naszego zdrowia. W 2022 r. w sezonie grzybowym pracownicy PSSE w Puławach udzielili porad mieszkańcom powiatu puławskiego, które dotyczyły gatunków

grzybów takich jak pieprznik jadalny (kurka), smardz stożkowaty, czubajka kania, borowik szlachetny, podgrzybek brunatny, podgrzybek zajęczek, maślak zwyczajny, maślak sitarz, mleczał rydz, rydz sosnowy, koźlarz czerwony, koźlarz babka, lejkowiec dęty (kominiki), gąska zielona, gąska niekształtna, opieńka miodowa.

Pamiętajmy, że do identyfikacji należy przynosić wyłącznie grzyby świeże, wykręcone w całości z podłoża!

Główną przyczyną zatrucia grzybami jest niewłaściwe rozpoznanie gatunków grzybów jadalnych i trujących.

Pamiętaj o podstawowych zasadach bezpiecznego grzybobrania!

- Zbieraj tylko gatunki grzybów dobrze znanych.
- Nie należy zbierać zbyt młodych owocników bez wykształconych cech danego gatunku – to one są najczęstszą przyczyną tragicznych pomyłek.
- Nie należy zbierać grzybów zbyt starych i przejrziałych, ponieważ mogą spowodować nieswoiste zatrucie pokarmowe.
- Nie niszczyć żadnych grzybów, nawet trujących, ponieważ są one potrzebne w leśnym ekosystemie!
- Zbieraj grzyby wyłącznie do wiklinowych koszy lub łubianek, które przepuszczają powietrze. Torby foliowe powodują zapażenie grzybów, a także przyspieszają ich psucie!
- Nie zbieraj grzybów, które rosną w rowach, na skraju lasu czy w okolicach skupisk odpadów, ponieważ grzyby wchłaniają ze swojego otoczenia metale ciężkie!
- Grzyby podczas zbiorów należy wykręcać z podłoża, a powstały po nich „dołek” zasypać ziemią (w ten sposób zapobiegamy wyschnięciu grzybnicy). Wykręcenie całego owocnika jest niezbędne przy identyfikacji danego grzyba, ponieważ wiele cech morfologicznych znajduje się na trzonie danego owocnika.
- Potrawy z grzybów są ciężkostrawne, dlatego nie zaleca się podawania potraw z grzybów dzieciom oraz osobom starszym.

Pamiętaj!

- Zbieranie grzybów wymaga wiedzy i doświadczenia.
- Zbieraj grzyby, co do których masz całkowitą pewność.
- Jeżeli masz wątpliwości co do gatunku grzybów, nie ryzykuj!

 Monika Strzelec
 Oświata Zdrowotna i Promocja Zdrowia
 Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Puławach
 al. Królewska 19, 24 -100 Puławy
 tel. 81 886 48 91

Starosta Puławski, ratownicy WOPR i strażacy apelują

O ZACHOWANIE BEZPIECZEŃSTWA NA LODZIE

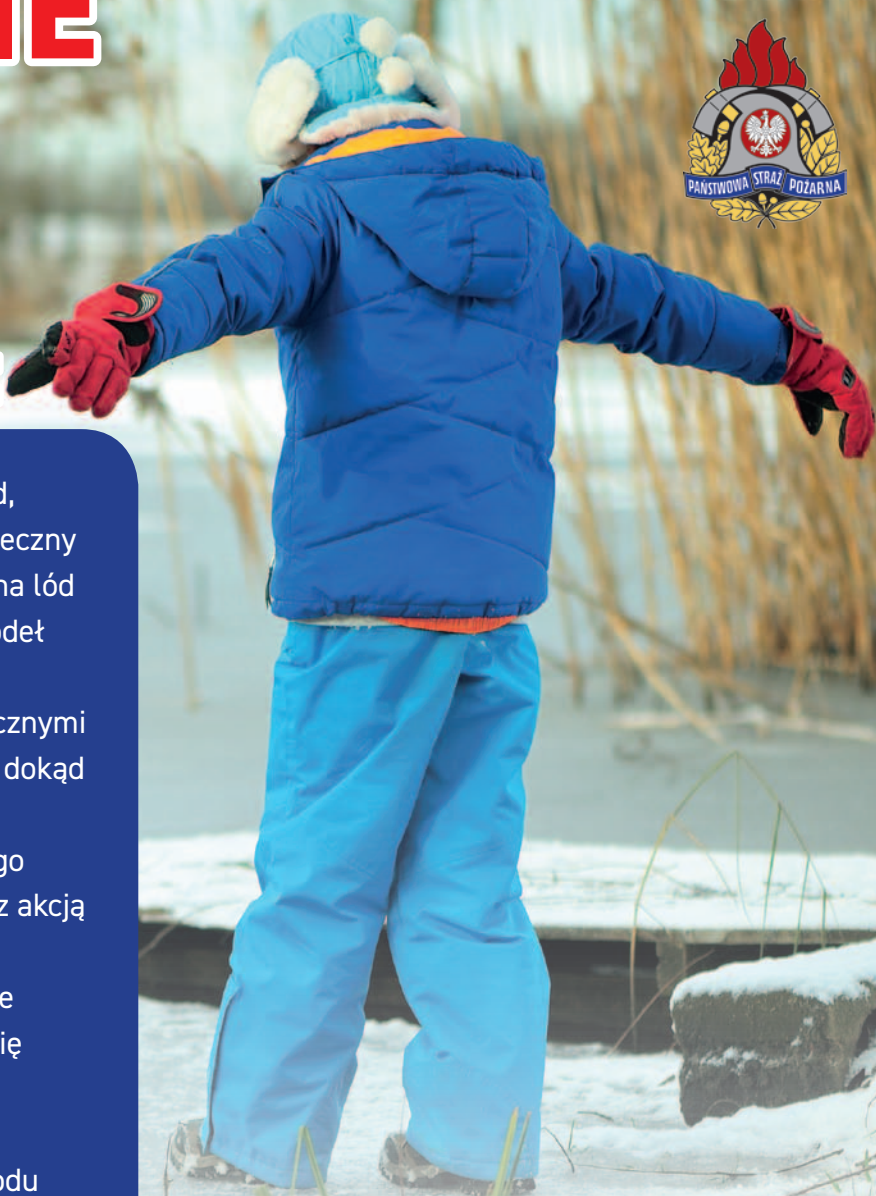

WOPR PUŁAWY

NIE RYZYKUJ:

- pod żadnym pozorem nie wchodź na lód, jeśli nie masz pewności, że jesteś bezpieczny
- nie wchodź na zamrzniętą rzekę oraz na lód w pobliżu ujścia rzeki, mostu, śluzy, źródeł wody, itp.
- nie wjeżdżaj na lód pojazdami mechanicznymi
- nie idź sam i zawsze poinformuj innych dokąd się udajesz i kiedy zamierzasz wrócić
- ślizgaj się wyłącznie w miejscach do tego specjalnie wyznaczonych, zapoznaj się z akcją „Bezpieczne Lodowiska”
- wędkując na lodzie zachowaj szczególne zasady bezpieczeństwa oraz zaopatrz się w środki prewencyjne i ratunkowe
- morsuj „z głową”
- jeżeli jesteś świadkiem załamania się lodu w pierwszej kolejności zadzwoń na numer alarmowy 112 lub powiadom specjalistyczne służby – straż pożarną, WOPR
- chcąc pomóc osobie znajdującej się w wodzie podaj jej coś czego będzie mogła się złapać np. szalik, linę, gałąź, sanki, uważaj, aby ratując nie stać się ofiarą
- zapoznaj się z ogólnymi zasadami zachowania bezpieczeństwa na lodzie

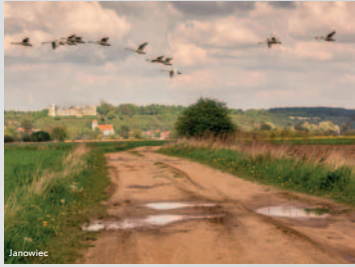

Europejski numer alarmowy **112**

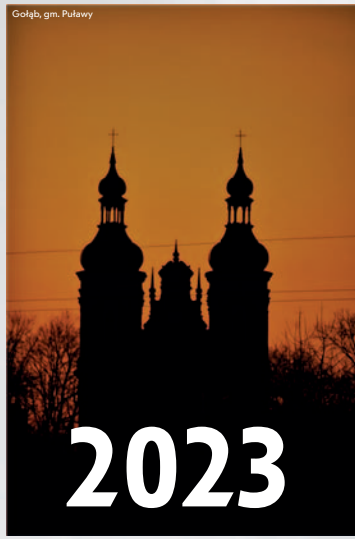
Pogotowie ratunkowe **999**

Straż pożarna **998**

Policja **997**

POWIAT PUŁAWSKI

2023

STYCZEŃ

pn	wt	śr	cz	pt	so	nd
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

LUTY

pn	wt	śr	cz	pt	so	nd
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28					

MARZEC

pn	wt	śr	cz	pt	so	nd
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

KWIECIEŃ

pn	wt	śr	cz	pt	so	nd
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

MAJ

pn	wt	śr	cz	pt	so	nd
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

CZERWIEC

pn	wt	śr	cz	pt	so	nd
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30		

LIPIEC

pn	wt	śr	cz	pt	so	nd
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

SIERPIEŃ

pn	wt	śr	cz	pt	so	nd
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

WRZESIEŃ

pn	wt	śr	cz	pt	so	nd
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

PAŹDZIERNIK

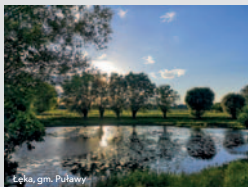
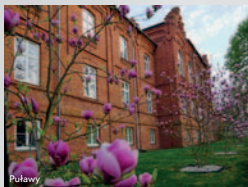
pn	wt	śr	cz	pt	so	nd
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

LISTOPAD

pn	wt	śr	cz	pt	so	nd
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30			

GRUDZIEŃ

pn	wt	śr	cz	pt	so	nd
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

Starostwo Powiatowe w Puławach
 al. Królewska 19, 24-100 Puławy
 tel. +48 81 886 11 00, fax +48 81 886 11 79
 www.pulawy.powiat.pl, starostwo@pulawy.powiat.pl

Fot. główna – Waldemar Jańczak,
 miniatury: Michał Depułat, Cezary Janisz, Iwona Moskałik,
 Marcin Szczeniński, Joanna Szczygieł, Paweł Szymański,
 Hanna Wenerska, Marzanna Wójcik